

Velja po pošti:

za celo leto naprej

za pol leta

za četrti

za en mesec

za štiri leta naprej

za ostalo inozemstvo

V upravištvu:

za celo leto naprej

za pol leta

za četrti

za en mesec

za pošiljanje na dom 30 v. na mesec.

Posamezne številke 10 v.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 6/12.

Recepti se ne vračajo, ne frankirana pisma se ne sprejemajo.

Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Opravištvu je v Kopitarjevih ulicah št. 6.

Sprejema naročnine, inserate in reklamacije.

Upravištvu telefona št. 188.

Inserati:

Enostolpna pettirista (72 mm):

na enkrat po 15 v

na dvakrat 13 v

na trikrat 10 v

na več kot trikrat 9 v

V reklamnih noticah stane enostolpna garmondvrsta 30 vinarjev. Pri večkratnej objavi priložen popust.

Izhaja:

vsak dan, izven nedele in praznike, ob 5. uri popoldne.

Današnja številka obsega 6 strani.

Solidarnost!

8. t. m. so se zbrali voditelji avstrijskih svobodomiselnih Nemcev v Pragi, da se posvetujejo o sedanjem položaju v državi, se domenijo glede skupnega nastopa tudi za bodoče in poravnajo spore, ki so se zadnji čas zopet močno pojavili med njimi. Zboru je prisostvoval minister Schreiner, kar je samoposebi umljivo, da so se zborovanja oficijelno udeležili zastopniki »Društva nemških državnih uradnikov«. Najbrže pa so imeli za to dovoljenje od vlade, oziroma od Schreinerja, kar zopet jasno kaže »nepristranost« barona Bienenrtha in njegovo toli opevano »energijsko«, kadar se gre za uradništvu. Zdaj se nam n. pr. škandali na celovškem kolodvoru ne zdijo prav nič čudni, saj je nemško državno uradništvo jedro nemške svobodomiselnih politične organizacije.

Zdaj pa k zborovanju. Ne bomo navajali ne govornikov, ne govorov, ampak izluščimo samo temeljne misli, ki so se tu poudarjale. Te so za nas jako važne. Naglašalo se je v Pragi sledeče:

1. Izprememba poslovnika je nevarna za nemštvo.
2. Ta nevarnost pa se dá paralizirati z enotnim nastopom nemških poslancev na vse strani in v vsaki stvari.
3. Dr. Sylvester je apeliral na krono, katero opominja, da je bilo nemštvo vedno njena edina opora.
4. Dejansko se Nemcem kljub reformi poslovnika še vedno godi dobro. Schreiner in Hohenburger ostaneta, postave so votirane, Bienenrth se ne umakne — nemške zahteve so se izpolnile. (Tako je namreč dejal dr. Sylvester.)
5. Nemci si želé sporazuma s Čehi na podlagi nacionalne razdelitve Češke in avtonomije — delali bodo na to, da pridejo jezikovne postave za Češko čimprej v zbornice v razpravo.
6. Nacionalne avtonomije in jezikovnih postav kakor na Češkem pa ne sme biti v alpskih deželah, kjer morajo Nemci ohraniti svoje samogospodstvo.
7. Zato se morajo Nemci z vso silo upreti jugoslovanskemu ministru; rekonstrukcija kabineta je stvar, zaradi katere se imajo medseboj dogovoriti Nemci in Čehi — Jugoslovani ne smejo v poštev priti.

LISTEK.

Iz dnevnika malega poredneža.

Ameriška humoreska.
(Dalle.)

6. Pod mizo.
Ne vem, zakaj se Suzani vedno tako mudi, kadar pride pošta; skoraj bi verjel, da bi umrla, ako bi svojih pisem ne dobila takoj, ko je pošta tukaj. Pustiti moram svojo žogo, ali če kaj drugega počnem in naravnost na pošto hiteti — ne bilo bi mi sicer toliko na tem, ako bi mi bila izpridila še-le prvo igro, a pokvarila mi jih je gotovo najmanj tisoč.
Te pošte sem že prav do grla sit. Danes me je, kakor vedno, zopet poglala. Bil sem v grozni zadregi; Tomažu Tilden sem namreč obljubil, da pridem v drvarnico, kjer naj me počaka; hotel sem namreč od njega kupiti žepni nož, katerega mu je pri svojem odhodu podaril stric Ben; bal sem se, da ga proda kakemu drugemu, da dečku, ako mene predolgo ne bo. Na pošti sem dobil za našo Suzi samo eno pismo, v katerem vrhutega tudi ni pisemce, v katerem velika napisanega, ker je bilo čisto drobno in rožaste barve; skle-

Nemški nameni so zdaj čisto jasni. Oni si hočejo ohraniti v Avstriji kljub izpremenjenim parlamentarnim razmeram nadvlado in hočejo pridobiti za to Čehe, s katerimi bi radi sklenili sporazum in jih privezali k nemško-poljskim vladnim javlim s tremi ministrskimi sedeži. Na ta način upajo, da odrinejo Jugoslovane, zlasti Slovence, ki se jim edini zdijo nevarni, ker jim zapirajo pot na jug in »motijo« jezikovno enotnost v alpskih deželah.

Ako se bodo Nemcem njihovi načrti posrečili, to je seveda druga stvar. Prav gotovo ne bodo nič dosegli, ako bo vladala v »Slovanski Uniji« popolna solidarnost! Te je zdaj slovanskim poslancem najbolj treba in kdor dela zoper, ta izvršuje Judežvo delo. Upamo, da ostanejo slovanske stranke v »Uniji« trdno skupaj in se ne dajo zmotiti od malenkostnih osebnih vprašanj. V tem oziru popolnoma soglašamo z »Edinostjo«, ki je v eni svojih zadnjih številkih pozivljala zlasti jugoslovanske poslance, naj pustijo vsa majhna vprašanja zaradi oseb, ker se zdaj gre za resno stvar in morebiti je pravzdaj za »Slovansko Unijo« nastopil tako uvaževanja vreden moment, kakor še nikoli dozdaj v njenem dolgem parlamentarnem boju.

Slovanski poslanci, slovanski narodi Vam kličejo: »Edinost, edinstvo, edinstvo!«

Prvi shod dolenjskih kršćansko-socialnih železničarjev.

Zatičina, 9. jan. 1910.

V prijazni zgodovinski dolenjski Zatičini se vrši danes prvi shod dolenjskih kršćanskih železničarjev. Tisti, ki sodite, da je beseda železničar in socialen demokrat eno in isto, se motite. Ni res in ni. Morebiti je bilo to kdaj, danes se to ne more več trditi, dasi je seveda še jako veliko železničarjev socialno-demokratskega prepričanja in še večina teh bolj iz navade kakor iz prepričanja. Ne zaupajo rdeči internacionali, a v kršćansko železničarsko organizacijo »Prometno zvezo« ne vstopijo, ker jim to brani ne sicer opravičljiva a razumljiva človeška sramežljivost.

Malone popolnoma je prebit led na dolenjski progji. Zadnji socialno-demokratski železničarski shod na tej progji je bil — brez poslušalcev. Prvi dolenjski kršćansko-socialni železničarski shod je pa naravnost sijajno obiskan. Sklical ga je voditelj plačilnice »Pro-

metne zveze« v Zatičini, v kateri so organizirani kršćansko-socialni železničarji dolenjske proge, prožni mojster Ignacij Medved. Shod so pozdravili: mestno županstvo Višnja Gora, županstvo Žaljna, županstvo Križka vas in županstvo občine Leskovec s sledečim dopisom:

»Prvi shod železničarjev sodnega okraja Višnja Gora podpisani najpri-srčneje pozdravljamo. Zagotavljamo Vam simpatije in našo pomoč v vseh Vaših težnjah. Zlasti srčno pozdravljamo začetnika kršćanskih železničarjev pri Vas, velezaslužnega železniškega mojstra Ign. Medveda in delovodja partije Zatičina. Bog Vas živi! Ziveči!«

Shod je otvoril njegov sklicatelj Ign. Medved. Izvolilo se je na njegov predlog sledeče predsedstvo: predsednik Alojzij Pajk, njegov namestnik Josip Erjavc, zapisnikar Ivan Starec in njegov namestnik Frančišek Gruden.

Obširno in temeljito govori nato tovariš Ign. Medved o potrebi dobre organizacije za železničarje. Priporoča železničarjem »Prometno zvezo«. — Mošker je govoril o vzrokih draginje in o sredstvih proti njej. Shod je sklenil sledečo resolucijo:

Poslance »Slovenskega kluba« naproša shod, naj se s poslanci v »Slovanski Uniji« zavzamejo z vsemi silami že v prihodnjem državnozbornem zasedanju za železniške delavce vseh strok, naj si bodo že prožni, postajni, skladišni ali pa delavci po delavnicah. Prosi se izposlovati, naj se vsi ti delavci po preteku enoletne nepretrgane službe ne glede na šolsko izobrazbo nastavijo definitivno z letno plačo. Na ta način se vsem železniškim delavcem in njihovim rodbinam zagotovi kruh ob vsakem času, železniško podjetje si pa zagotovi strokovno izobražene in zanesljive delavce ob vsakem času in se ne bo treba bati, da zapuščajo najboljše moči ne le železnice, marveč tudi Avstrijo.

Delovni, oziroma službeni čas postajnih in skladiških delavcev naj se takoj vredi. Odpravi naj se čez 10-urno delo in naj se uvede 10-urni dnevni šit, analogno s prožnimi delavci. Nad 10-urno delo naj se posebej plača.

Skrajšajo naj se primerno proge železniškim čuvajem. Izključno naj se porabijo čuvaji samo za vzdrževanje in nadzorovanje proge ter nadzorstvo vlakov, nikakor ne za travo pleti, ker je to delo navadne plevce, ne pa delo moža, ki je moral po predpisani službeni inštrukciji napraviti potrebne iz-

pite. Proga nakazana čuvaju naj bi bila k večjemu dolga 4 km.

Delavci, ki morajo ostati zaradi kontumaca doma, naj dobe popolno plačo.

Shod ogorčeno obsoja, ker se je pri zadnji vreditvi delavskih plač tako brezsrdno postopalo. Prezrle so se namreč vse začetne plače in plače mlajših delavcev. Shod izreka svojo popolno nezaupanje vsem, ki so sodelovali pri tej tako krivični vreditvi plač.

Stavimo vse zaupanje v naše gosode državne poslance »Slovenskega kluba«, da bodo vselej, ko se bo šlo za izboljšanje položaja železničarjev nižje vrste, glasovali v korist železničarjev, oziroma stavili umestne predloge.

Nadalje stavimo tudi zaupanje na gg. deželne poslance V. L. S., da bodo vplivali z vsemi svojimi močmi na to, da se nezdruže razmere osobito na dolenjskih železnicah skoraj pravično uredijo.

Vse predstojajoče resolucije naj se poleg poslance Gostinčarja pošljejo tudi načelniku Vseslovenske Ljudske Stranke, dr. Ivanu Šusteršiču, s prošnjo, naj jih po svojih močeh podpira. Mnogoštevilni železničarji, zbrani z vseh postaj dolenjske proge, so bili s shodom zelo zadovoljni in si žele, naj bi prvemu shodu dolenjskih kršćansko-socialnih železničarjev kmalu sledil drugi.

Grozna nesreča na Koroškem.

Bolnica v Rabilju se je pogreznila v zemljo. — Zdravnik in strežniško oboje mrtvo.

(Izvirno poročilo »Slovincu«.)

V soboto popoldne se je zgodila v Rabilju nesreča, ki je med tukajšnjim prebivalstvom povzročila grozen strah. Zemlja se je namreč odprla ter se je v njo pogreznila rudniška bolnišnica z obojem vred. Pod Rajblom se namreč razprostirajo rovi državnega rudnika in rudnika, ki je last grofa Heuchel-Donnermarcka. Pogreznjena bolnica, moderna stavba, je stala na državnih zemlji. Od tehnične strani se je že ponovno opozarjalo na nevarnost rudništva za celi kraj. Ponovno so se že v prejšnjih letih pojavile na površju zemlje male odprtine, ki pa so jih sproti zasuli. Nihče pa ni mislil, da bi bila mogoča taka katastrofa, kot je bila sobotna. Rudniško oskrbnništvo je baje zadnja leta pustilo obzidati stare rove ter je ukrenilo v rudniku tudi druge varnostne navedbe.

na Suzano, Suzana na njo, obe skupaj pa name. Deklice se vedno jeze ena na drugo, ker kak vzrok se že najde. Skoraj popolnoma sem že izgubil upanje, da postanem kdaj priden deček. Strašno bom vesel, ko dorastem. Tega pa ne verjamem, da bi se kdaj oženil.

Dečki, ki imajo sestre, mnogo preveč vedo. Dekleta, ki pridejo pozno popoldne v salon, so čisto različna od onih, ki jih vidim v njih sobah; v česalni plašč so zavite, bore malo lasi, ki jih imajo zadaj, štrli na vse strani in spredaj imajo lase navite, da jim mole kakor rogovi iz glave; ko se umijejo z mlekom, jim moram jaz vedno nositi časopise v sobo.

Bogvedi, kaj počnejo z vsemi temi časopisi? Najbrže jih nabirajo. Tudi jaz sem si naredil tako knjigo in moram priznati, da je precej lepša kakor dnevnik; polna je zabavnih stvari. V očetovi knjižnici sem iz njegovih knjig izrezal podobe in jih prilepil v svojo knjigo. Te podobe so zelo lepe, posebno všeč mi je pa ena, katero sem včeraj izrezal iz knjige; moraš se smejati.

Narisan je deček, ki je skrit pod mizo; v roki ima klešče, ki se rabijo za prijemanje sladkorja in s temi večipne prijatelja svoje sestre v nogo in vsi skočijo pokonci — kaj takega!

To moram jaz tudi poizkusiti. Jutri pride gospod Prim k nam na kosilo. Slišal sem, ko je papa pripovedoval mami, da mu misli prodati hišo in posestvo v Šmidovi ulici. Gospod Prim je ravno pripraven človek, da se na njem kaj takega poizkusi.

Kuharica je bila strašno pusta, ker je morala pripraviti dobro kosilo. Ni mi hotela kravate zavezati in niti v kuhinjo me ni pustila, ko je bilo že vse gotovo. In ravno nalašč hočem priti v kuhinjo, ti stara grda baba! sem si mislil in se delal, kakor bi hotel iti k Janezku, toda nisem šel, ampak se skril za vrata v jedilni shrambi. Nisem dolgo čakal in že pride kuharica ter prinese celo vešingtonsko torto, ki je tako nebeško dobra, ako je ravno kar spečena; skoro ne morem popisovati njene dobrote, ker dobim precej skomine; to torto torej prinese in zagodnja: »Tako, sedaj upam, da bo enkrat gospa zadovoljna.«

Nato je odšla, jaz sem bil pa tih kakor miška, dokler nisem bil brez skrbi. Naša jedilna shramba ima precej veliko okno in jaz postavim torto na podzidek, splezam sam skozi okno, zagrabim torto ter tečem z njo v drvarnico. Nato sem šel še po Janezka in — izvrstno sva se gostila. Ko ni bilo o nji ne duha ne sluha, sem si obrisal

Kako je nesreča nastala?

Pri bolnišnici se je v obsegu kakih sto kvadratnih metrov odprla nenadoma zemlja in bolnišnica se je pogreznila med bobnenjem v globino. Ko je nastala velikanska globina v podobi lijaka se je nagnila najprej rudniška bolnišnica na stran in en del je stal že skoro globoko v zemlji. V prihodnjem trenutku se je pogreznilo celo poslopje, katerega je bilo sedaj videti komaj en meter iz zemlje ven. Nekoliko sekund pozneje je izginilo poslopje popolnoma v odprtino, ki je bila globoka bržkone 150 do 200 metrov. Oblak prahu se je dvignil nad krajem, kjer je stala rudniška bolnišnica, ki je služila v prvi vrsti lahkim in akutnim boleznim. Vse se je zgodilo v nekoliko trenutkih.

Strah med prebivalstvom.

Vsled bobnenja in hrupa, ki je nastal pri katastrofi, je prebivalstvo bilo zelo prestrašeno in je pohitelo iz hiš na prosto. Nihče ni vedel, kaj se je zgodilo, samo par oseb je bilo priča groznemu dogodku. Sprva se ljudje niso upali približati se kraju nesreče, ker so se bali, da bi se v bližini ne udrila komu zemlja pod nogami. Ljudje so bili tako preplašeni, da se niso vrnili v svoje hiše, ampak so pozneje prenočili na prostem. Boje se, da bi se druge hiše ne podrle, ako bi se nenadoma znižala zemlja. Oskrbništvo rudnika je ustavilo takoj vse delo v rudniku, ker se je bilo bati, da bi se ne zgodila tudi v rovinah kaka nesreča. Obenem se je poročalo o katastrofi okrajnima glavarstvom v Beljak in Celovec s prošnjo, naj se odpošlje v Rajbelj takoj vojak-pijonirje na pomoč. Še tekom popoldneva je došlo vojaštvo.

Žrtve katastrofe.

Dognalo se je, da je bilo ob času katastrofe v bolnišnici sedem oseb. Med žrtvami je zdravnik, vrl češki narodnjak dr. Vesely, njegova žena, s katero je bil poročen šele dve leti, in edina hčerka Jaroslava, rojena 25. avgusta 1908. Pri zdravniku ste služili dve deklici, Antonija Černuta iz Loga in Valburga Eichletter iz Belepeči. V hiši sta stanovala tudi umirovljeni orožniški postajevodja Langsteiner in njegova žena, ki sta stregla bolnikom. Vse te osebe so našle brezdomno smrt.

Kot se poroča, ni bilo v bolnišnici ob času nesreče nobenega bolnika. Da pa je nastala nesreča še tem večja, se je začel v teku popoldneva napolnjevati velikanski lijak z vodo, tako da se je bati, da bodo ponesrečene osebe uto-nile, ako mogoče še žive. Voda bo tudi popolnoma onemogočila reševalna dela.

Vojaška pomoč.

Vojaštvo je na široko obkrožilo kraj nesreče in ne pusti nikogar nepoklicanega v bližino. Drugi oddelki vojakov so začeli utrjevati hiše, na katerih so se pokazale močne razpoke in ki so jih podprli s tramovi.

O vzrokih nesreče

so različna mnenja. Najbolj verjetno je pač to, da so rudarji pod zemljo razstreljevali kako skalovje in so se vsled tega nezadostno obzidani prostori v rudniku zasuli. Površje zemlje z bolnišnico vred pa se je udrlo v praznino, ki je nastala med površjem in rudnikom. Več rudarjev, ki so delali v bli-

žini bolnišnice v rudniku, je čulo velikansko bobnenje nad seboj ter je zaradi varnosti pobegnilo od dela. Nesreča se je zgodila nad Hencklovim rudnikom.

Preiskava rudarskih oblasti

bo dognala, če je to mnenje, kako je nastala nesreča, pravo. Preiskavo vodi ministerialni svetnik dr. Prosch, ki je došel iz Dunaja, in rudarska svetnika Rothy in Okorn. Kot se poroča doslej iz Rablja, se niso zgodile nadaljne nesreče. Celo soboto popoldne so se delale najnujnejše varnostne odredbe. Glavno delo vojaštva je bilo, da izkoplje rabelljskemu potoku novo strugo, ker obstoji nevarnost, da bi ne udril v odprtino, s čemur bi nastala tudi nova nevarnost, da bi voda prišla v rudniške rove. Dognalo se je, da se je iz pogreznjene bolnišnice rešil samo en deček, ki je v času katastrofe skočil skozi okno in hitro pobegnil. Izmed ponesrečenih niso še nikogar rešili. Vse hiše v bližini bolnišnice, večinoma kmečke hiše, so morali prebivalci zapustiti.

Pogreznjena bolnišnica.

Pogreznjena rudniška bolnišnica je bila enonadstropno poslopje, ki je imelo v pritličju dve veliki sobi za bolnike, v prvem nadstropju pa zdravniškovo stanovanje in stanovanja uslužbenčev. — Nesreča se je zgodila ob pol 1. uri popoldne, ko je bil zdravnik dr. Vesely s svojo družino ravno pri kosilu. Poslopje je zginilo pod zemljo v par minutah. — Res grozna nesreča!

Dnevne novice.

+ **Kranjski deželni zbor.** Dnevni red XVIII. seje deželnega zbora kranjskega dne 11. januarja 1910, ob 10. uri popoldne. Naznanila deželnozborskega predsedstva. Poročila deželnega odbora o eventualnem zvišanju letne dotacije za agrarske operacije, o uvedbi mostnine od avtomobilov na deželnem mostu čez Savo v Radečah pri Zidanem mostu, v zadevi dolga za zgradbo deželnega gledališča iz leta 1892., o preložitvi okrajne ceste iz Kranja na Zgornjo Besnico v Rakovici z dotičnim načrtom zakona, glede zvišanja pred veljavnostjo pokojninskega statuta za deželne uslužbence nakazanih narmalnih pokojnin vdov deželnih uslužbenčev, dopolnilna volitev dveh članov v odsek za deželna podjetja, in sicer enega člana iz kmetijskih občin in enega člana iz cele zbornice, poročilo ustavnega odseka o **načrtu zakona glede izpremembe občinskega reda in občinskega volivnega reda za deželno stolno mesto Ljubljano.**

+ **Naroden švindler** hočejo zdaj naši liberalci zopet uganjati, pa zastoj mažejo popir, kajti kadarkoli se slovenski liberalci začnejo za »narod« zavzemati, je gotovo, da se ne gre za »slovenski narod«, ampak le za liberalno kožo. Sedanja deželnozborska večina je izdelala načrt za izpremembo skrajno krivičnega volivnega reda za mesto Ljubljano, kar pa liberalcem ni všeč, in zato zdaj vpijejo kakor da bi že imeli nož na vratu. Pravijo, da je načrt deželnozborske večine zgolj »politicum«, ker hoče spraviti S. L. S. v mestnem svetu do večine, da je »nedemokratičen« in čujte! — tudi »nenaro-

den«. To so prazne pleve in vsak človek je vedel, da bo »Narod« zdaj gonil te fraze. »Politicum« ni sedanja načrt, kakor ga je izdelala deželnozborska večina, marveč politikum je sedanja volivni red, ki ga liberalci niso hoteli izpremeniti, čeprav je ljudstvo že dobrih deset let vedno zahtevalo, da se uvede pravična reforma. Po načrtu, ki pa pride zdaj v deželnem zboru v razpravo, bodo prišli v ljubljanski občinski svet zastopniki vseh strank in vseh slojev, in sicer čisto pravično sorazmerno njihovi dejanski moči. Kaj neki se bo »Narod« drl, ko pa v istem članku dobesedno piše, da je proporcionalni sistem, kakor ga je izdelala S. L. S., »gotovo idealen, ker je najpravičnejši!« Če je torej novi načrt za izpremembo volivnega reda za Ljubljano idealen in pravičen, čemu vpijete? Kar pa »Narod« kriči o Nemcih, je presmešno, da bi se resno v poštev jemalo. Tista liberalna stranka, o kateri je dr. Tavčar rekel, da je bilo njeno najmo-drejše dejanje zveza z Nemci in ki je Nemcem **podpisala**, da jim da mesta v občinskem svetu, piše v sobotnem »Narodu«, da ji »kri zastaja v žilah in govorica mrje na jeziku«, ko pomišlja, da bodo Nemci dobili v novem občinskem svetovalstvu na podlagi proporcionalnega sistema najmanj pet svetovalcev! Ampak ta švindler, ki ga zdaj liberalci hočejo zopet vprizoriti v narodnem oziru, je tako prozoren, da se noben človek na celem Slovenskem ne bo zanj zmenil in naše ljudstvo se liberalcem, ki jim »zastaja kri v žilah«, le smeje. Ti liberalci so ustvarili v deželnem zboru na podlagi pismene pogodbe večino z Nemci in so slovenski narod leta in leta topli z nemškim bičem, zdaj jim pa »kri zastaja!« Odkod pa »Narod« ve, da pridejo po proporcionalnem sistemu Nemci v občinski svet ljubljanski? Saj še to ni gotovo, če bodo prišli vanj liberalci! Potem pa »Narod« sam pravi, da je proporcionalni sistem pravičen, čemu se potem zgraža? Ali smo mi Nemce v Ljubljani naredili, kaj? »Narod« naj rajši pove, da bodo po proporcionalnem sistemu dobili v občinskem svetu zastopstvo vsi tisti, ki so jim dozdej vsled krivičnega liberalnega reda bila zaprta vrata v občinski svet ljubljanski in da bodo delavski sloji, sploh vsi, ki so dozdej bili brezpravniki, imeli mogočno zastopstvo, po tistem piškavem načrtu, ki ga je Hribar obljubil, bi bili liberalci milostno pustili »nižjim slojem« celih — šest zastopnikov! »Narod« naj tudi pove, da bodo zastopniki vseh strank in slojev po novem načrtu prišli ne samo svoji dejanski moči primerno v občinski svet, marveč tudi v vse odseke in bo vsaka manjšina imela svoje ljudi v vsaki korporaciji! Liberalci naj zato lepo mirujejo, ker novi volivni red je tako popoln in izboren — odpravljen bo z direktno volivno pravico celo liberalni švindler z ženskim pooblastili — da se bodo liberalni kričarji, ki so celo že v Ljubljani v manjšini, zopet kruto blamirali, če bodo preveč stegovali usta. **Slovensko ljudstvo kategorično zahteva reformo za Ljubljano, kakor jo je izdelala S. L. S. v deželnem zboru, in liberalni gosači v deželnem zboru bodo zopet britko občutili, da nič ne pomenijo, ako se bodo uprli ljudski volji! Bodite zato ponižni!**

+ **Smešno** je vpitje liberalcev zoper volivno reformo za Ljubljano posebno še zato, ker tudi v tem vprašanju liberalci niso edini. Notorično je namreč, da so Žerjavovci, ki so zdaj v izrečni opoziciji zoper Tavčarijance, z volivno reformo, kakor jo je izdelala S. L. S., zelo zadovoljni in imajo že kandidata za svojo stranko. Ker bo namreč po proporcionalnem sistemu vsaki količjak močni stranki omogočeno spraviti svoje zastopnike v ljubljanski občinski svet, upajo mladostniki, da dobe tudi par občinskih svetnikov, če ne celo več kakor stari liberalci, ki celo že v Ljubljani nimajo nobene zastombe. »Mladi« prav nič ne prikrivajo, da bodo storili vse, da z novim volivnim redom pomedejo s Tavčarjem. Samostojno bodo nastopili tudi uradniki, ki so stare liberalne stranke pod dr. Tavčarjevo komando že davnej do grla siti, ker ima dr. Tavčar ravno glede uradnikov silno veliko reči na hrbtu. »Narod« zdaj le zato tako neznansko vpije in uganja celo narodno komediantstvo, ker se novih volitev v Ljubljani strašno boji, saj dr. Tavčar dobro ve, kako so razcepilni ljubljanski liberalci in ker predobro sluti, da stari liberalizem po reformi najbrže sploh nič več v občinski svet ne pride! Le vpijte in rjujte, saj imate zadosti vzroka! Res je namreč, kar piše »Narod«, da liberalcem »piše nevidna roka: Mene, tekkel, ufarsin!«

+ **Kako so liberalci ljubljanski volivni red »izpremenili«.** Svojega demokratskega srca se staroliberalci vedno takrat spominjajo, kadar je prepozno, oziroma kadar S. L. S. dosledno po svojem programu kaj demokratskega upelje. Tako tudi zdaj vpijejo, da so v ljubljanskem občinskem svetu že pred leti sklenili občinsko volivno reformo, po kateri bi se bil imel napraviti četrti razred, v katerem bi bili volili 6 občinskih svetovalcev vsi tisti, ki do zdaj niso imeli volivne pravice. Tudi to je sam humbug. Tistega volivnega načrta niso izdelali liberalci, še manj pa župan Hribar, marveč izdelal ga je takratni občinski svetovalec Prosenec, katerega so liberalci vedno imeli za najmenj liberalnega. Gospod Prosenec je namreč takrat po vzoru dunajskega občinskega volivnega reda izdelal načrt za reformo ljubljanskega občinskega volivnega reda s četrtim razredom, v katerem naj bi volili vsi, ki drugače nimajo nobene volivne pravice, šest svetovalcev. S tem načrtom je Prosenec stopil pred klub občinskih svetnikov, ki je načrt v principu odobril ter sklenil, da se ima ta načrt tiskati ter vsem občinskim svetnikom predložiti. To se je storilo, a kljub večkratnemu urganju od strani Prosenca, naj se načrt predloži v plenumu, **se to celih osem let ni zgodilo**, ker se je liberalna stranka do zadnjega hotela braniti vsake reforme, ki bi prinesla v občinski svet kaj zdrave opozicije. No po preteku osmih let je Hribar tik pred zadnjo državno-zborsko volitvijo, torej iz znanih osebnih namenov, prišel s predlogom, ki je bil Prosenčevemu enak kakor jajcu jajcu. V dotični seji je zato Prosenec konstatiral, da je ta predlog njegov in da se Hribar le kiti s tujim perjem, da pripravi sebi tla za agitacijo za državno-zborske volitve. In nato se je izvršil liberalen manever prve vrste. Župan je

usta in šel mirno v salon, kjer so bili vsi domači zbrani.

»Jurček,« rekla mi je mama sladka kot med, »dovolim ti, da smeš iti k Jančku in se z njim igrati, dokler ne pokosimo.«

»Dobro,« sem rekel.

Toda imel sem vse drugačne načrte. Splazil sem se pod mizo v obednici; namizni prt je segal prav do tal in me je skril popolnoma. S seboj sem vzel kleščice za sladkor, vilice in nekaj grozdja z mize, potem sem se pa čisto zložno vlegel. Kmalu so prišli ter se vsedli in gospod Prim je molil glasno navadno molitev. Bil je v čevljih in vščipnil sem ga na sklep ravno toliko, da je lahko mislil, da ga je ugriznil pajek. Ko je molil: »Zahvalimo se ti, o Gospod,« sem slišal, da je Suzani ušel smeh, vendar pa ni vedela, zakaj da je te besede tako čudno izgovoril. Gospod Prim je zelo olikan človek. Za cel svet bi ne bil pogledal pod mizo, kaj da je in jaz sem ga zgačkal, kakor bi mu lezla kak živalica po nogi gori in doli; premikal je nogo in stopical, kakor bi hotel plesati polko, vendar tako, da drugi niso nič zapazili. Obed je trajal strašno dolgo, toda meni je bilo vseeno, ker sem itak preveč torte pojedel. Slišal sem, kako so sestre nekaj z mamo šepetale in ona je nato rekla: »V strašni zadregi sem, gospod Prim. Mačka nam je pojedla močnato jed. Zadovoljiti se boste morali s sladoledom, sadjem in kavo.«

Potem sta govorila papa in gospod Prim radi hiše; rekel je, da jo vzame za to ceno in ko se je govor še o tej stvari sukal, je naenkrat vprašal: »Ali imate pri hiši kakega psa?«

»Le eno dogo,« je odgovoril papa.

»Misliš sem, da je nekaj takega pod mizo?« je zopet rekel.

»Nemogoče,« pravi papa.

»Ali želite belo kavo s smetano, ali črno?« je vprašala mama.

»Prosim črno,« je odgovoril.

Strašno olikan človek je to. Ravno tedaj sem se pa zmotil ter ga s kleščami zagrabil za piščal ter ga pošteno vščipnil.

»Au! Au! Au!« je zavpil in skočil pokonci.

Skodelico s kavo je prekucnil na steklen krožnik s kompotom, kava se je pa razlila po prtju; krožnik in skodelica sta se razbila — lepo! Dobro vem, da sem obledel po vsem telesu. Nisem ga hotel tako hudo vščipniti, toda nesreča se ni dala več popraviti.

»Gorje mi! Steklino dobim!« je vpil gospod Prim. »Prokleti pes! Hitro pošljite po zdravnika, da mi rano izreže. Vedno sem mislil, da bom radi vode-nice umrl, sedaj sem pa popaden — popaden! Za božjo voljo, moja noga! Pošljite hitro po zdravnika, ker bo sicer prepozno! Kako strašna je smrt radi stekline, oh, oh, oh!«

Dekleta so poskakala na stole ter na vso moč vpila. Najbolj sem si želel v tistem trenutku, da bi se bil vrli v

klet, pa želje se mi niso izpolnile. Papa je odprl vrata, da bi spodil steklega psa, potem je zlezel tudi na stol ter suval s palico pod mizo: »Poberi se ven, marš!« dokler se ni utrudil.

Naenkrat mu pa šine nekaj v glavo; zleze s stola, privzdigne prt in pogleda pod mizo.

»Saj je le naš fant! Jurček, pridi ven, ti navihanec! Poberi se mi v svojo sobo in tam počakaj, da s teboj obravnam. Dobro, dobro, prijatelj Prim, kaj ne vedno je še boljše, če nas poreden deček potegne za nogo, kakor pa bi nas obgrizel stekel pes? Sedite, sedite! Pojdite doli s stolov, punice! Ženka, naliž drugo skodelico kave našemu gostu.«

Starec je bil pa od jeze zelen kakor kuščar, vzel je svoj klobuk ter odšel. Sedaj pa pravijo vsi, da se je radi mene kupčija za hišo podrli — vedno moram biti jaz kriv.

Svetuje naj mi kdo, kaj bi storil, ako bi bil na mojem mestu ter tako poreden kakor jaz? Grozno sem bil tepen. Danes zvečer se čutim zelo pobitega in potrtega, ljubi dnevnik. Vsi se jeze na-me. Misliš bi si kdo, da sem najbolj krivoločen morilec. Želim jim, da bi me nikdo več ne videl razven Suzane in Beti. Beti je dobra z menoj. Prinesla mi je zdravilo, ki ga ima mama za migreno, Suzanin glicerina, nekaj svojih mazil ter skledico sladoleda. Če se sploh kdaj oženim, vzamem gotovo Beti.

Če odslovi onega rdečelasega, pe-gastega mlekarja, ki jo hoče vzeti in napraviti mlekarjo, potem jo precej vzamem, ko bom velik. Deklica, ki mamelemu dečku rada pomaga, to je deklica za-me.

Zdi se mi, da je bilo očetu žal, ker me je pred tremi dnevi tako pretepel in zato me je vzel včeraj zvečer seboj v mestno hišo, kjer Herman kaže svoje umetnosti. Ta človek je čarovnik in kaže take čare, kakor bi mu sam zlodej pomagal. Nihče ne more videti, kako dela. Jaz sam sem ves čas natančno pazil, toda nisem ga mogel zasačiti. Mislim pa, da bi par teh čarovnij znal vendar napraviti. Ko bom velik, hočem biti tudi čarovnik — nekaj stvari je res zelo lahkih. Poskusil bom ono z jajci in žepnim robcem, kako se dolg nož po-žre, potem si bom sposodil od kake gospe uro in še nekaj drugih umetnosti. Kako bodo sestre presenečene, ko bodo videle, da tudi njih mali bratec zna take stvari. Hočem se skrivaj učiti in ko se privadim tem črnošolskim umetnostim, postavim v salonu mizo in prodajal bom sestram ter njih častilcem vstopnice, slednjič jim pa hočem pokazati, kako se vse to napravi. Vesel sem, da sem se tako hitro odločil za čarovništvo. Upam, da mi bo ta posel zelo ugajal in dobro nesel.

(Dalje.)

namreč občinski red in občinski volivni red postavil na dnevni red občinske seje, ki se je vršila malo dni pred volitvami za državni zbor. Vsak človek bi bil mislil, da bo prišel najprej na vrsto občinski red, ki je podlaga občinskemu volivnemu redu, saj se o volivnem redu sploh pametno ne da razpravljati, ako se prej ne ugotovi občinski red. Pa je bilo ravno narobe! Najprej se je v dotični seji »razpravljalo« o volivnem redu, poročevavec pa je bil dr. Oražen. Občinski volivni red je bil soglasno sprejet, njegovo podlago pa, občinski red, so dajali na dnevni red prihodnje seje. Ta prihodnja seja pa se je vršila po volitvah, ko je Hribar imel že mandat v žepu. No in pri tej seji se je sklenilo, da se razprava o občinskem redu preloži — in še do danes ni prišla na vrsto ter se o njej ni nikoli nič sklepalo! Brez izpremembe občinskega reda pa je izprememba občinskega volivnega reda brezsmisel, kakor ve vsak abecedar. Iz tega sledi, da je občinski svet, če je res deželnemu zboru, kakor trdi »Narod«, predložil svoj sklep glede izpremembe občinskega volivnega reda, ustrelil kapitalnega kozla, kajti občinski volivni red brez občinskega reda, je prazna reč brez pomena in res ne spada drugam kakor — pod mizo. Če pa občinski svet ni reforme volivnega reda predložil, ker ni sklepal tudi o reformi občinskega reda, potem se je »Narod« zlagal, kar je prav tako verjetno. Cela reč bi bila torej čisto navadna staroliberalna komedija. Izpremenili so po načrtu, ki ga je že pred osmimi leti napravil Prosenc, volivni red, da pridobe soc. demokrate, ki so potem Hribarja res volili v državni zbor, da bi se pa volivni red dejansko ne izpremenil, niso sklenili izpremembe občinskega reda! Taki ljudje pa zato s svojim upitjem zoper sedaj od S. L. S. predloženo volivno in občinsko reformo ne bodo prav ničesar dosegli.

+ **Starim liberalcem** se lastni strankarji zdaj zopet pristržno smejejo in se norčujejo iz vodstva stranke, ki po »Narodu« vpije zoper demokratično reformo ljubljanskega volivnega reda, ki jo je S. L. S. izdelala na podlagi poročila, ki je najpravičnejši volivni sistem. Kajti, kdo se ne spomni, da so ravno staroliberalci vedno zahtevali proporcijni sistem in so svojčas liberalni poslanci ta sistem celo predlagali v državnem zboru, ko se je šlo za volivno reformo! Zdaj pa nore in se jeze, ko se ima ta sistem uvesti v ljubljanskem občinskem svetu. Staroliberalci niso za res nič drugega več, kakor da se igrajo pajace.

+ **Proti krivicam!** Zadnjič je neki duhovnik, dr. L., zahteval na celovškem kolodvoru v slovenščini karto v Ljubljano. Ker mu je niso dali, se je šel k postajenačelniku pritožiti. Postajenačelnik pa se je, mesto da bi šel uradnico poučiti, kaj določuje obratni poslovnik glede jezika, obregnul ob duhovnika, češ, da je njegova zahteva provokacija! Nato je šel postajenačelnik sam kupiti karto. — Zdaj pa bemo v »Tagespostu« poročilo o tem slučaju in glejte, »Tagespost« niti ne taji, kaj je postajenačelnik potniku rekel! »Er wurde ihm in höflichem, aber ganz entschiedenem Tone klargelegt, daß sein Verlangen nur den Charakter einer Provokation trägt.« Ali je mogla večja predrznost? Nemški list pa je zamolčal, da je postajenačelnik duhovniku rekel, da če bi bil iz celovške škofije, bi mu »že pokazal«, ker je pa iz ljubljanske, žal, »ne more nič storiti!« — Ali smo res tak pasje ponižni narod, da ne bomo zoper to nič storili? Zadnjič so se predrznili na celovškem kolodvoru celo pošiljatev zavrniti, ker je bila naslovljena v »Gorico« mesto v »Görz«! Torej smo čisto brezpravni, zasmehovani in provocirani od vsakega uradnika in vse pritožbe nič ne izdajo, ampak še bolj se iz nas norčujejo. Ampak mi vladi in Nemcem povemo, da stvar ne bo dolgo šla tako dalje, ampak da bo počilo in bo pokalo, dokler ne bo vlada uvidela, da si reže v lastno meso, ako nas žali in izziva. Le izzivajte, izzivali boste iz nas le, kar bo za vas neprijetno!

— **Shod na Savi.** Včeraj popoldne sta se na Savi v »Delavskem domu« vršila dva občna zbora: Občni zbor krščansko-socialnega političnega društva in strokovnega društva. Govorila sta poleg drugih tudi tov. Mikl iz Kamne gorice in poslanec Gostinčar. Udeležba je bila povoljna.

+ **Shod dr. Rybača.** V nedeljo se je vršil pri Sv. Ivanu pri Trstu v »Narodnem domu« shod političnega društva »Edinost«, na katerem je poročal državni poslanec dr. Rybač o zadnjih političnih dogodkih in o državnem zboru. Večji del svojih izjav je posvetil Friedjungovemu in zagrebškemu veleizdajniškemu procesu. Izvajal je,

da je vsa avstrijska protislovanska gonja izvirala na podlagi ponarejenih dokumentov, s katerimi se je dolžilo zlasti Jugoslovane protiaustrijskih teženj. Izjavil je, da se je edino pozitivno delo drž. zbora zadnjih let pričelo šele s predlogom Krek-Kramač. Dotaknil se je tudi vprašanja o jugoslovanskem ministru. Po njegovem mnenju je oseba, ki naj to mesto zasede, postranska stvar, glavno je, da ga sploh dobimo, ker se s tem oficijelno prizna Jugoslovanom pravica, sodelovati pri administraciji države. Končno je izrazil željo po združitvi obeh jugoslovanskih klubov v skupen klub, za kar da se že vrše pogajanja med »Slovenskim klubom« in klubom »Južnih Slavena«, in je upati, da se to v kratkem uresniči. — Shod, na katerem je bilo krog 300 oseb, je izrekel Rybaču zaupnico.

+ **Glede nasledstva dr. Nagla** krožijo najrazličnejše novice. »Wiener Allg. Zeitung« n. pr. pravi, da dr. Petronio ne bo Naglov naslednik, pač pa bo vodil škofijo za časa sedisvakance. Sedisvakanca pa da bo precej dolga. — Mi pa menimo, da je v najnem interesu dušnega pastirstva, da se tržaška škofijska stolica kmalu zasede, kajti razmere v tržaški škofiji so zelo nepovoljne. Čuje se, da se je okoli Buzeta začelo od izvestne strani že s pravoslavno propagando. Ne vemo, če je res, toda na vsak način treba razmere hitro urediti, kakor to želi tudi duhovščina in ljudstvo. Saj je itak zadosti sedisvakanc na Jugu!

+ **Društveno gibanje.** Včeraj dopoldne se je ustanovilo »Izobraževalno društvo za vse Posavje«, kolikor ga spada pod šentpetersko župnijo, zazdaj s sedežem v Šmartnem ob Savi. Na ustanovnem shodu sta govorila F. Terseglav in kaplan Petrič, mnogobrojno zbrano ljudstvo je pozdravil tudi poslanec Dimnik. — Včeraj popoldne je predaval v novem izobraževalnem društvu na Črnučah F. Terseglav. — Povsod tu so pripravljena tla tudi za Orla.

— **Smrtna kosa.** V Viševku pri Moravčah je danes zjutraj umrla posestnica gospa vdova Marija Rožič, mati tajnika S. L. S. dr. Rožiča v 63. letu svoje starosti. Pogreb bo v sredo ob deveti uri dopoldne iz Viševka št. 20 na pokopališče podružnice Sv. Trojice pri Moravčah. — Ranjka je bila dobra, skrbna mati, vzorna krščanska žena in zgled dobre gospodarice. Naj počiva v Bogu!

— **Zopet izum Zagrebčana.** »Agramer Tagblatt« poroča, da je zagrebški urar Hübsch iznašel aparat, ki bi avtomatično naznanjal prihod vlakov na 1000 metrov daljave, v isti dolžini razsvetljeval predore in tudi sam hipno zavrl vlak, ako bi službeno osebje znamenaj preje ne videlo ali ne slišalo. Na ta način bi bilo trčenje vlakov popolnoma izključeno. Iznajditelj je svoj izum prijavil železniškim oblastem v Budimpešti in na Dunaju in išče denarne pomoči za eksploatacijo svojega izuma.

— **Otrok ustrelil otroka.** Od Device Marije v Polju se nam piše: Karol Jakop, rojen 8. novembra 1895., zakonski sin umrlega Jakoba Jakop, hišarja in mizarja in Frančiške rojene Avšič iz D. M. Polje št. 11, kupil je pred dobrim tednom revolverju podobno orožje od svojega 14-letnega sorodnika za 1 K 60 vin. Orožje je kot majhna pištola, v katero se zadej vdene patrona, cev je dolga kakih 18 cm, kaliber kake 3 mm. S tem orožjem je streljal na ptiče, mačke, pse. V petek zvečer pride k sosedu Avru v D. M. v Poljah št. 10. Gospodar in gospodinja sta ravno odšla obiskat neko bolnico-prijateljico. Dekla je imela v naročju sina Albina Benčina, rojenega 12. februarja 1907. — Karol Jakop pride ob pol 8. uri zvečer v vežo in pravi: »Albin, sedaj te pa bom!« Dekla ga posvari, naj bo miren. On pravi: »Saj ni nabasano,« pritisne in krogla gre otroku ravno sredi čela v glavo. Otrok povesi glavo, ne zajoče nič, redko diha in umrje zjutraj ob pol 6. uri. Pokličejo starše nazaj, pride zdravnik, pomagati ne more nihče. — Orožnik je Jakopa vzel v soboto zjutraj, na orožniški postaji so ž njim sestavili zapisnik in ga izpustili. Ustreljeni otrok bo danes, v ponedeljek, sodnijsko obduciiran in pokopan.

— **Umor.** Posestniški sin A. Furman je napadel 3. januarja zjutraj ob 3. rudarja Alojza Špileta in ga pobil s sekuro na tla. Špile je na mestu umrl. Furmana so zaprli.

— **Brat ubit od brata in bratranca.** V Sv. Antonu pri Kopru je kmet Alojzij Kovrečič te dni radi neke sporne dedščine počakal za oglom neke hiše v omenjeni vasi svojega 55letnega brata Josipa in mu vrغل velik kamen v glavo, provzročivši mu veliko rano na obrazu. Josip Kovrečič se je ves krvav

oddaljil, ali komaj je storil par korakov, je ustrelil s puško nanj njegov bratranec, 17letni Alojzij, ki se je bil skril za nekim grmom. Strel je Kovrečiča zadel v desno stran. Drugi dan so ranjenca prepeljali v tržaško mestno bolnišnico, kjer so mu takoj odprli glavo, ali nesrečnež je vzlic operaciji po noči umrl.

— **Poročil se je** gospod Edvard Prijatelj, trgovec in posestnik v Ribnici z gđeno. Pavlo Čampa iz Velikih Poljan. Srečno!

— **Zopet hišna preiskava v Trstu.** V soboto popoldne je izvršila policija hišno preiskavo v uredništvu lista »L' Anarhico il Pensiero« v Trstu. Uspeh preiskave ni znan.

— **Okrajni glavar proti hrvatski zastavi.** Splitski župan dr. Mihajlovič se je hotel podati k poveljniku francoskih čet, da mu povrne obisk. Na čolnu, s katerim se je župan nameraval podati na francosko vojno ladjo, je dal razviti hrvatsko trobojnico. Okrajni glavar, ki je hotel istodobno vrniti obisk, je prosil župana, naj mu dovoli, da prisede v čoln. Kot olikan človek mu župan seveda ni odrekel te prošnje. Ali čim je okrajni glavar sel v čoln, je že dal ukaz, da je hrvatsko trobojnico odstraniti. Na pomolu zbrano občinstvo je začelo žvižgati in kričati. Kako majhni so ti naši birokratje!

— **Pri zadrugi obrtnikov črnomaljskega sodnega okraja** v Črnomlju vršila se je preizkušnja za pomagalska dela na dan 12. grudnia 1909 ob 10. uri dopoldne, h kateri so se prijavili štirje pomočniki, in sicer dva čevljarska, en mizarski in en krojaški pomočnik. Uspeh preizkušnje je bil: eden pomočnik je napravil preizkušnjo z dobrim in dva z zadostnim uspehom, dočim je krojaški pomočnik od preizkušnje odstopil.

— **Razpisana učiteljska služba.** V črnomaljskem šolskem okraju se razpisuje učno mesto na štirirazrednici v Črnomlju in učno mesto na trirazrednici v Semeču v stalno ter učno mesto na novi enorazrednici v Stari Lipi pri Vinici v stalno oziroma začasno nameščenje. Pravilno opremljene prošnje naj se vlagajo do 15. prosinca 1910. Radi otvoritve obrtne nadaljevalne šole na ljudski šoli v Črnomlju, se bodo za to šolo vpoštevali v prvi vrsti moški prosilci.

— **Pomlad po zimi.** Iz kostanjeviške okolice se poroča: Če bi nam prakta ne kazala prvih dni januarja, bi vsakdo mislil, da se že mesec marec bliža svojemu koncu, tako prijetno vreme imamo. Mraza ni nikakšnega. Ob potokih rastejo trobentice in marjetice, celo grmovje poganja tu in tam mladike. Delavci, ki pripravljajo kole za vinograde, so pripovedovali, da je ko stanj skoro muzeven, toliko da se lubje kar ne odloči od kol. Ljudje orjejo in marsikateri ptiček se oglasi s svojim pomladnim napevom. Da bi ga le pomlad ne prisilila, da bi takrat moral molčati in prezebati.

— **Nakup plemenske govedi.** Deželni odbor bo sprejemal v letu 1910 prošnje za nakup plemenskih bikov in plemenskih krav v dveh rokih in sicer spomladi in jeseni. Spomladi se bodo vpoštevale le one prošnje, ki bodo vložene najkasneje do 15. februarja 1910, jeseni pa one, ki dojdejo deželnemu odboru najkasneje do 1. julija 1910. — K nakupu plemenskih bikov bo deželni odbor prispeval načeloma živinorejskim zadrugam polovico, drugim zadrugam, občinam in korporacijam in izjemoma tudi zasebnikom pa eno tretjino kupnine. Poleg tega bo povrnil na prošnjo tudi železniške transportne stroške do zadnje postaje za enega odposlanca in za nakupljene bike. Nakup plemenskih krav bo deželni odbor podpiral v toliko, da bo od slučaja do slučaja povrnil železniške transportne stroške do zadnje postaje. V tem oziru bo vpošteval le prošnje članov živinorejskih in mlekarških zadrug. Vsak prošnik, ki bo dobil podporo za nakup bika, se bo moral zavezati, da bo žival redil po načelih umne živinoreje in po navodilih deželnega odbora. Ravnotako se bo moral zavezati vsak, komur bo izročila kaka zadruga, občina ali korporacija bika v oskrbo. Omenjenim korporacijam bo vsled tega v prošnji navesti natančno ime in naslov bodočega oskrbnika. Na prošnje, ki ne bodo došle deželnemu odboru do povedanih rokov, se deželni odbor ne bo oziral.

+ **Iz učiteljske službe.** Obolelo učiteljico Terezijo Ambrožič na Čatežu nadomešča suplentka Angela Kuhelj. Kot začasni učitelj v Zdihovem je nameščen ondodni suplent Henrik vit. pl. Turčanski. Ljudmila Odlasek in Julija Toplikar sta nameščeni kot začasni učiteljici na petrazrednici pri Sv. Petru v Ljubljani.

— **Umrli je v Zagrebu** Tomo pl. Sollopek, umirovljeni sodni svetnik, v starosti 79 let. Spadal je med Hrvate ilirske dobe in je leta 1848 se boril proti Madžarom ter bil ranjen. Odrezali so mu nogo, vsled česar se je moral odpovedati vojaškemu poklicu, do katerega je imel veliko veselja ter je nato študiral pravo. Leta 1893 je bil umirovljen in odlikovan s Fran Jožefovim redom.

— **Kamiški vlak** je bil v nedeljo, 2. t. m., zvečer ob 6. uri čisto nabasan potnikov. Polovica ljudi je morala stati v vozovih in zunaj. V Domžalah se je zamudil vlak celo četr ure. Naj bi železniška uprava v takem slučaju, ko vé, da se vozi veliko ljudi v Ljubljano, preskrbela nekaj več voz.

— **Slov. katol. izobraževalno društvo** se je ustanovilo dne 2. januarja na Uncu. Po dolgem času se je tudi unška župnija dvignila, da se pomeri v dobrem z okoliškimi organizacijami. Pričakujemo od najmlajšega notranjskega društva mnogo uspehov na polju ljudske izobrazbe, če se vsi člani zvesto oklenejo nove matice ter vztrajno podpirajo njeno delo.

— **Polžuk samoumora.** V Trstu je Antonija Rebernik, stara 23 let, izpila strupa v trenutku duševne potrtosti. Zdravniška postaja je pravočasno prišla na pomoč.

— **Oddaja državnih dobav in del.** C. kr. trgovinsko ministrstvo je k odredbi skupnega ministrstva z dne 3. aprila 1909, drž. zak. št. 61, ki zadeva oddajo državnih dobav in del in je dne 1. januarja 1910 prišla v veljavo, izdalo izvršilni razpis, ki ga interesi morejo vpogledati tudi v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

— **Iz časnikarstva.** Kakor poročajo časopisi, pojde dunajski urednik praških »Narodnih Listov« dvorni svetnik Penižek v pokoj, ker je v sporu z novim listovim lastnikom dr. Kramarom.

— **Smrt na žagi.** Iz Radovljice poročajo: Pod mestom Radovljica ob Savi ima gospod Dornič svojo veliko tovarno za pohištvo in velike žage. V petek, dne 7. januarja, popoldne je pomagal na žagi Janez Grohar, 19letni tesarški vajenec, pri razkladanju razžaganega lesa. Okrog petih popoldne se sklone imenovani na žago, v tem hipu po nesreči odskoči razžagano bruno kvišku in ga zadene s tako silo pod vrat v podbradek, da mu prebije spodnjo čeljust, žile in rani zgornje nebo v ustih. Ponesrečenec se je nezavesten zgrudil in je živel v popolni nezavesti še par ur. Vsaka pomoč rešiti ga je bila izključena. Vsled izkrvavljenja in pretresenja možgan je umrl okrog 7. ure zvečer. Truplo so prenesli v mrtvašnico. Pokojni bi bil čez par mesecev prost in je bil doma iz Gornje Sorice.

— **V Ameriki umrla Slovenca.** Iz Čikage pišejo, da je ondi umrl Luka Kušar. — Iz Kansas City-ja, v državi Kansas se poroča, da je umrl 12. decembra Pavel Šterk. Doma je bil iz Predgrada, občine Stari trg pri Poljanah.

Proti Hofrichterju se, kakor poročajo nekateri listi, množe dokazi. Sedaj se je oglašil lastnik neke gledališke agenture Karl Schell, ki je v kritični noči videl Hofrichterja, ko je na Dunaju metal neka pisma v poštni nabiralnik. Preiskava je dognala, da Hofrichterjev pes nima glist, kakor je trdil Hofrichter.

— **Srebrna ženska ura najdena.** Dne 1. novembra preteklega leta, to je na Vseh svetnikov dan, našla se je v bližini Čaksove žganjarne na Selu srebrna ženska žepna ura s pozlačeno verzičico. Dobi se v občinski pisarni pri D. M. v Polju.

Ljubljanske novice.

Ij Jutri k javnemu predavanju! Opozarjamo še enkrat na javno predavanje g. dr. Iv. R o b i d e, ki se prične jutri v torek točno ob pol osmi uri zvečer v dvorani S. K. S. Z.

Ij Hribarjev vodomet strašno boji liberalce, ki se še zbirajo okoli propale »Narodove« klikice. Saj res ni za toli slavljenež in opevanega Hribarja posebno častno, da so zdaj morali podreti tisto klobaso iz cementa, ki je predstavljala »vodomet« pred »Mestnim domom« in kateri je ljudski humor nadel ime mestnega korita. Zato se zdaj »Narod« zaganja v »Slovenca«, češ, da je »perfiden«, ko to korito podtika Hribarju, ker to korito da je delo stavbenega urada. Toda stavbeni urad »Narodu« gotovo ne bo hvaležen, ko skuša zvaliti vso krivdo za korito nanj. Stavbeni urad je pri tem čisto nedolžen, kajti naprava vodomet je bila sklenjena vsled nujnega predloga župana Hribarja, in sicer v neki seji, ko je bila polovica občinskih svetnikov odsotna, da ne bi se kdo oglašil zoper ta ženialen načrt, ki drastično

razodeva znano »lepočutje« župana Hribarja in je stal mesto celih 12.000 kron! Tudi načrt je Hribarjev, kakor smo od čisto zanesljive strani izvedeli in on sam se je z velikansko vnetostjo zavaljal za obliko korita, oziroma debele »enostavne« klobase iz cementa. Zdaj pa so ta »vodomet« podrli in se je 12 tisoč kron davkoplačevalskega denarja naravnost v oblake vrglo! Lepo gospodarstvo, ki kar kriči po volivni reformi!

Ij ženski oddelak S. K. S. Z. je priredil včeraj v društveni dvorani veselico, ki je imela prav zanimiv spored in je pričala o veliki marljivosti odsekovskega odbora in vseh sodelujočih. Vzorno delavna predsednica ga. Manfreda je s krepkimi besedami pozdravila navzoče, nakar je č. g. dr. Jerše z ljubko šegavostjo opisoval razne dogodke in razliko med starim in novim časom ter pozival navzoče, naj se zavežajo dolžnosti, ki jih jim nalaga novi čas. Gospoda doktorja bi občinstvo rado poslušalo cel večer, tako zanimivo osoljeno, novo je vedno njegovo predavanje. Društveni mešani zbor je pod vodstvom g. učitelja Javorška prav dobro zapel dve pesmi ter se je s svojim spevom posebno odlikoval g. Avg. Jelčnik. Z globokim čustvom je deklamirala gdčna. Minka Hrovatova »Nevesto«, gdčna. Minka Vidrova nas je pa kot »ciganski otrok« naravnost presenetila. V njej je toliko igralskega talenta, da se lahko pod dobrim vodstvom razvije v eno najboljših slovenskih igralk. Prav zelo nas je zanimala burka »V posredovalnici«, v kateri so sodelujoče gospodične ustvarile nekaj uprav krasnih tipov, na čelu jim gdč. Minka Bonačeva, katere nastop je bil tako dovršen, tako popoln po živahnosti, v vseh kretnjah ter prednašanju, da bi z uspehom konkurirala z najboljšimi subretkami. Upajmo, da pozdravimo gospodično še večkrat v takih vlogah. Tudi gospodične Ošabnova, Birkova, Zakračkova, Rožica, Merus, Podgorska, Piskarjeva, Zagorska, Milanska, Prihodna so se odlikovale s sigurnim nastopom ter so vse dobro karakterizirale. Videlo se je, da so se z ljubeznijo uglobole v svoje vloge. Tudi beraček Peterček je bil prav dober in se je moral opetovano zahvaliti za živahno odobravanje občinstva. Kakor vedno, je bila tudi včeraj dvorana premajhna. Leto osorej bo tudi v tem oziru drugače ter bo naša organizacija lahko nastopala v »Ljudskem domu« tudi pred širšim občinstvom. Podlage za to ima dovolj, za kar ni mala zasluga ženskega oddelka S. K. S. Z., ki bo vedno važnejši faktor v javnem življenju prerajajoče se naše bele Ljubljane.

Ij Predpustna veselica društva državnih slug postaja vsako leto občinstvu priljubljenejša. To se je pokazalo zopet v soboto, ko je na vabilo delavnega odbora, prihitelo na priredbo v veliko dvorano »Uniona« toliko občinstva, kakor še nikdar prej. Dvorana je bila elegantno okrašena z zelenjem na odru pa je bil prirejen pravcat vrt, kjer je bil prostor za došle odličnjake. Počastili so priredbo: predsednik dež. sodišča Levičnik, dalje dvorni svetniki grof Chorinsky, Pajk in Kliment, nadsvetnik Haufen, vladni svetnik Laschan, grof Künigl, drž. pravdnik Trenz, poslanci dr. Krek, dr. Žitnik, Pogonnik, deželna odbornika profesor Jarc in dr. V. Pegan ter dež. poslanec dr. Eger, svetnik trgovske in obrtne zbornice Kregar, oskrbnik Rabič itd. Društvo, ki ima plemenite socialne namene, prav odkritosrečno čestitamo na izrednem vspehu, ki je bil glede izvrstne zabave popoln in upamo, da je tudi v materijelnem oziru.

Ij Poročil se je v soboto inženir g. Andrej Grošel, sin pokojnega trgovca Grošlja z gdč. Tinco Kačičina iz Zatičine.

Ij Domobrankska godba. Tukajšnji domobranski polk dobi v kratkem svojo godbo na pihala brez bobna ter je kapelnik rodod Čeh, že došel v Ljubljano.

Ij Garnizijski venček. Prijateljsko društvo daljeslužbujočih podčastnikov ljubljanske garnizije, priredi 1. svečana t. l. pod visokim pokroviteljstvom njegove ekscelence gospoda divisijskega fml. L. Matuschka v slavnostni dvorani hotela »Union« garnizijski venček. Povabila se bodo razpošiljala tekom prihodnjega tedna. Društvo prijazno prosi one gospode tovariše, ki vsled pomote niso dobili povabil, naj pošljejo natančen naslov na adjutanturo tukaj se nahajajočih polkov. Letos odpade venček v spomin Oeversee dalje službujočih podčastnikov belgijskega polka.

Ij Pokopali so včeraj popoldne umrlega kurjača južne železnice v pokoj g. Janeza Svetlina.

Ij Gospo Danilovo, ki je v soboto v Gorici v »Trgovskem domu« igrala Ibsenovo Noro, visoko hvalijo tudi italijanski listi, med njimi »Gazzettino Popolare«, ki prinaša poročilo o predstavi in naglašja, da spričo težav, ki jih Nora prizadeva največjim umetnicam vseh narodov, znači interpretacija te vloge od strani gospe Danilove krasen uspeh. Tudi mi čestitamo naši rojakinji!

Ij Za »Rokodelski dom« v Ljubljani se je nabralo v nabiralniku pri gospodu J. Ložarju 17 K. Iskrena hvala vsem darovalcem!

Ij Aretovan je bil zopet znani tovariš tatice Marije Fissneiderjeve, katero je policija meseca septembra lanskega leta oddala sodišču, 35letni pleskarski pomočnik Ivan Sušteršič iz Ježice zaradi sokrivde tatvine. Fissneiderjevo je sodišče takrat obsodilo na dve leti ječe, Sušteršiča je pa sodišče zaradi pomanjkanja dokazov oprostito. Pred kratkim pa je policija dognala, da ima Sušteršič v svojem stanovanju v Spodnji Šiški več ukradenih reči. Nato je policija s šišenskim orožništvom pri Sušteršiču izvršila hišno preiskavo in našla več robcev, nanizanih prtov, servijetov, kuhinjskih brisač in jedilnega orodja. Sušteršiča so izročili deželnemu sodišču.

Ij Vlomil je sinoči neznan storilec v prostore biciklističnega kluba v Lattermanovem drevoredu. Polomil je pri vratih dve ključavnici, toda odnesel ni ničesar.

Ij Čigav je voziček? Tesarski mojster Matevž Jerančič je potegnil iz Ljubljane pri Selu štirikolesni voziček. Lastnik ga dobi v Mostah št. 30.

Ij Na opazovalni oddelke deželne bolnice so prepeljali g. Žigo Voduška.

Ij Z nožem sunil. Včeraj je sunil nekdo v Tržiču posestnikovega sina Martina Poljana v desno stran trebuha in ga težko telesno poškodoval. Prepeljali so ga danes zjutraj v deželno bolnišnico.

Ij S kolesa padla. Ko se je v soboto zjutraj peljala na kolesu po Lattermanovem drevoredu neka delavka tobač ne tovarne, jo je stražnik opozoril na prepovedano vožnjo. Delavka je nato še bolj naglo vozila, nakar je padla s kolesa in se na obrazu zelo poškodovala. Čudno, da se pa nekateri častniki smejo po drevoredu neovirano voziti.

Ij Na mestnem deklinškem liceju je razpisana služba licejskega učitelja za zgodovino in zemljepisje.

Stajerske novice.

Štjajerski namestnik obolel. Iz Gradca poročajo: Namestnik grof Clary Aldringen je nevarno obolel. Zdravniki so mu strogo prepovedali, da ne sme zapustiti postelje.

Š Sv. Jurij ob južni železnici. Orel pridno telovadi in tudi po številu se vedno bolj množi. H krpkemu delu nas vzpodbujajo tudi zelo vedno novo ustanovljajoči se odseki. Naši liberalci sicer delajo ruml proti nam, vpijejo in obrekujejo, da je veselje, a vse njih prizadevanje nič ne koristi. Orel napreduje in bo napredoval, Sokolce pa bo vzela bolezen, ki se je prišla vseh liberalnih društev, to je — razpad.

Š Jarenina. Mladeniška zveza izobraževalnega društva je imela včeraj svoj I. podučni shod. Udeležilo se ga je čez 60 mladeničev navzlic majni agitaciji. Govorila sta tajnik Z. S. M. in č. g. kaplan Lasbaber. Ob splošnem navdušenju se je izvolil pripravljalni odbor Orla, ki bo imel nalogo ustvariti vse predpogoje za uspešno delovanje telovadnega odseka. Upamo, da bomo imeli v kratkem priliko naznaniti širjemu svetu veselo novost, da je Jareninski Orel — ustanovljen.

Š O. Henrik Opitz D. J. 4. Po daljši mučni bolezni je umrl v Gradcu v bolnišnici usmiljenih bratov kot pridigar znani jezuit o. Henrik Opitz.

Š Prav lepe jaslce se vidijo te dni v misijonski cerkvi sv. Jožefa pri Mariboru. Čisto nove so. Kipi precej veliki, jako lepi, privabljivi in na srce uplivovali. Je pa tudi vse tako okusno sestavljeno: vse prijetno za oko in srce. Kaj takega se ne vidi daleč okoli Maribora. Zato tudi toliko obiskovalcev, ki jih pridejo gledati. Nehote se pri tem pogledu marsikomu srce omehča, poklekne in začne moliti, ko že morda dolgo časa ni molil. Res vredno, da si jih ogledaš.

Telefonska in brzajavna poročila.

OGRSKA KRIZA.

Dunaj, 10. januarja. Lukacs je bil danes sprejet od cesarja v avdienci. Poročal je cesarju o pogajanjih in o tem, da mu nikakor ni mogoče dobiti idemnitete. Kljub temu je vladar Lu-

kacsu poveril, naj dalje vodi pogajanja tudi v ex lex stanju med debato o idemniteti. Nove volitve pridejo na vrsto šele, ako bodo vsa pogajanja se izjalovila. Nove volitve bodo potem razrešile ogrsko krizo.

Budimpešta, 10. januarja. Na poziv Lukacsov sta dr. Medaković in dr. Nikolić došla sem. Potovanje je v zvezi z imenovanjem hrvaškega ministra.

NOV ČEŠKI RADIKALNI DNEVNIK.

Praga, 10. januarja. Poslanec dr. Stransky namerava ustanoviti radikalni dnevnik, ki bo izhajal v Pragi proti dr. Kramařevim »Narodnim Listom«.

ČEŠKE ŽELJE O LJUDSKEM ŠTETJU.

Praga, 10. januarja. Vlada je odbila prošnjo čeških poslancev, naj bi se pri prihodnjem ljudskem štetju štel po materinem in po občevalnem jeziku.

VREME.

Dunaj, 10. januarja. Metereološka opazovalnica naznanja nestanovitno vreme.

KARDINAL UMRL.

Rim, 10. januarja. Tu je umrl kardinal Sattoli.

VOLIVNO GIGANJE NA ANGLEŠKEM.

London, 10. januarja. Minuli teden je bilo na Angleškem okroglo 20.000 volivnih shodov. V soboto je bil zadnji dan, ko so se smeli člani angleške gosposke zbornice udeleževati volivnega boja. Govorilo je še v soboto na javnih shodih veliko peerov. Na mnogih shodih niso bili prijazni sprejeti. Norfolkški vojvoda, prvi angleški plemič, je bil prekinjen na shodu v Bristonu. — Lord Ronalshay v Hornsegu (London) se je moral umakniti pod policijskim varstvom, ker je množica napadla govorniški oder. Parlamentarni tajnik admiraltete, Mac Namara, je rekel na shodu v Cambervielu, da obžaluje, ker so lordi tako malokrat nastopili v javnosti, ker so s svojimi govori dokazali, da imajo radikalci prav, ki trde da zbornica lordov ni potrebna. Churhill je v Lewenu naglašal, da je gosposka zbornica doigrala svojo vlogo, ker je zastarela, reakcionarna naprava, ki čaka le še na odločilen udarec, da bo vedno odstranjena. Zakladni tajnik Lloyd-George je govoril v Plymouthu pred 11.000 zborovalci. Izvajal je, da je izdala vlada leta 1909 tri milijone za mornarico in da bo izdatke še pomnožila. Rekel je, da se Angleška ne boji nemških ladij. Na nekem drugem shodu je izjavil, da liberalci v volivnem boju gotovo zmagaajo.

London, 10. januarja. Konservativni »Observer« objavlja izjave o izidu volitev. Neki konservativec je rekel, da bo imeli konservativci 90. drugi 40 glasov večine, tretji konservativec sodi, da dobi sedanja vlada večino 16 glasov. Neki radikalec sodi, da dobi vlada 200. drugi 110 glasov večine, a tretji radikalec se boji, da zmagaajo konservativci z 8 glasovi večine »Observer« pravi, da Angleška ni še bila nikdar v taki nejasnosti o izidu volitev, kakor je zdaj.

KONGOKONFERENCA.

Bruselj, 10. januarja. Konferenca delegatov Nemčije, Angleške in Belgije, ki vredi meje Kongo-državi, se je sklicala meseca februarja.

OMEJENA STAROST GRŠKIH DIPLOMATOV.

Atene, 10. januarja. Mavromichalis je vložil v grški zbornici predlog, ki bo brez dvojbe sprejet in po katerem ne bodo smeli biti poslanski v inozemstvu stari nad 60, generalni konzuli pa ne nad 58 let. Ko se postava odobri, odstopijo grški poslanski Delyannis v Parizu, Rangabé v Berlinu, Argyropoulos v Belgradu, prihodnje leto pa dunajski grški poslanik Manos.

KEDAJ SE JE POROČIL BELGIJSKI KRALJ LEOPOLD Z BARONICO VAUGHAN.

Pariz, 10. januarja. Katoliški listi poročajo, da se je kralj Leopold II. 11 dni pred svojo smrtjo v svoji bolnišnici sobi poročil z baronico Vaughan.

NESREČA V PETERBURGU.

Peterburg, 10. januarja. Iz dosedaj neznanega vzroka je eksplodirala velika množina bencina v palači velikega kneza Nikolaja Nikolajeviča. Šofer in še neki drugi voznik sta bila takoj mrtva ter sta zgorela. Njuni rodbini sta se rešili preko streh.

UTIHOTAJLANJE OROŽJA NA ŠPANSKO.

Pariz, 10. januarja. V špansko luko San Andree je priplula te dni neka angleška ladja, katere je na ukaz oblasti morala takoj odpluti, ker je oblast prej izvedela, da hoče utihotapiti orož-

je za Karliste. Breg so še pred dohodom angleške ladje zasedli orožniki in konjeniki. Zadnji čas se posebno mnogo orožja utihotaplja preko katalonske meje. Oblasti so radi tega pomnožile pazljivost.

Meteorološko poročilo.

Višina n. moriem 306,2 m, sred. zračni tlak 736,0 mm

D	Čas opazovanja	Stanje bariometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padevina v 24 urah v mm
9	1. zveč.	746,6	—2,4	sl. jvzh.	jasno	
10	7. zjutr.	47,2	—5,0	sl. jvzh.	megla	0,0
	2. pop.	46,5	0,2		jasno	
Srednja včerašnja temp. 2,5°, norm. —2,7°						

TRŽNE CENE.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta 10. januarja.

Pšenica za april	14,23
Rž za april	11,88
Pšenica za okt.	9,94
Rž za okt.	7,63
Koruza za maj	6,67

Efektiv: trdno.

85

Žalostnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je naša nad vse ljubljena mati, gospa

Marija Rožič

posestnica

danes v ponedeljek, dne 10. jan. t. l. ob pol 6. uri zjutraj po dolgi, hudi bolezni, previdena s svetimi zakramenti za umirajoče v 63 letu svoje stari mirno v Gospodu zaspala. Pogreb predrage ranjke bo v sredo dne 12. januarja ob 10 u i dopoldn. iz hiše žalosti v Viševku št 20 na pokopališče cerkve Sv. Trojice pri Moravčah. Svete maše za dušnice se bodo brle po raznih cerkvah. Predrago ranjko poročamo v pobožno molitev in blag pomini

Primož, Pavel, Florjan, Alojzij, Janez in dr. Valentin Rožič sinovi; Marija Rožič omožena Orehek, hči.

V Viševku pri Morav., 10. jan 1910

77

Zahvala.

1-1

Za vse obilne dokaze ljubeznivega sočutja ob prerani, zelo bridki izgubi iskreno ljubljene, nepozabnega so-proga, gospoda

Ivana Svetlina

kurjača južne železnice v p.

ki so mi bili v veliko tolažbo, izrekam tem potom vsem najpriskrnejšo zahvalo. Ponočno zahvalo pa sem še dolžna izreči preč. šempeterski duhovščini za tolažila ob zadnji uri ter spremstvu pri pogrebu, preblagorodni rodbini pl. Kastl-novi ter vsem dragim znancem in prijateljem, ki so izkazali nepozabnemu pokojniku zadnjo čast.

Ljubljana, 10. januarja 1910.

Marija Svetlin.

Mlad človek

kateri je vsled bolne noge navezan na sobo prosi, proti malemu plačilu, za kako pisarniško delo na domu. Naslov pove iz pri-23 jaznosti upravništvo »Slovenca« 3-1

◆ Išče se dobro ohranjena ◆

specerijska oprava

Cenj. ponudbe na »Dobra kup-čja« poste restante, Ljubljana.

73 Išče se za maj ali avgust 1-

stanovanje

s štirimi sobami, kopalno sobo in drugimi pritliklinami, v južni legi, najraje v vili Ponudbe pod »4« glavna pošta ležeče.

Proda se po nizki ceni

bencinmotor

(tovarne F. Renaner), komaj tri leta rabljen ima moči za 10 konjskih sil. Pripraven za mlin ali žago. Obenem se proda tudi

mrežna žaga

(vollgater.) 60 cm široka. Natančnejša pojasnila daje J. Hribar, pošta Izlake, Zagorje ob Savi.

81 3-

Mestno gospodarstvo v Ljubljani.

Preteklo sredo smo opisali v našem listu, kako da se je napravil vodomet pred Mestnim domom brez vsakega umetniškega čuta in načrta in kako zdaj vse to delo, ves vodomet leži v razvalinah. Odbili so se večji betonski kosi velike posode, ki se prenešajo v muzej na Grad. Na vsakem betonskem kosu pa pride napisano z zlatimi črkami: »Betonski kos velike posode pred Mestnim domom, podrt, ko je županoval Ivan Hribar.« Kakor znano, se zdaj gradi v Ljubljani obrtno strokovna šola. Znano je tudi, pod kakšnimi pogoji od strani države se zida ta obrtna šola. Dobro nam je še v spominu, kako je župan Ivan Hribar kot poslanec ljubljanskega mesta nasledel zvitemu finančnemu ministru Bilinskemu. Namesto, da bi stremeli na to, da se potresno posojilo popolnoma odpiše, kar bi se dalo s pametnim postopanjem popolnoma doseči, se je zavezal ljubljanski poslanec in župan, da se bo s tem denarjem zidala državna obrtna šola. V ljubljanski okolici n. pr. se je doseglo, da se potresno posojilo odpiše brez vsake kompenzacije, in to takrat, ko so bili naši poslanci v najhujšem boju zlasti s finančnim ministrom Bilinskijem. Sedaj se torej zida ta obrtna šola. Svet se je kupil na Mirju. Stavba oddala se je za veliko višjo vsoto, ki jo je stavil najnižji ponudnik. No, pa to ne briga veliko gospoda župana, saj bodo plačali tisti, ki imajo potresno posojilo. Pri vsem tem pa je nekaj družega, kar kaže veliko »kenšt« tistih gospodov, ki imajo vso stvar v rokah. (Kupil se je prostor, oddala se je stavba, pričeli so zidati. Vsak priprosti Ljubljčan vé, da je Mirje bolj močvirno, samo v stavbenem uradu z županom vred tega ne vedo. Mislili so, ko so videli ostanke starega Emonskega zidovja: tukaj je trda zemlja, in bili so o tem tako prepričani, da se jim ni zljubilo, da preiščejo temelj. Stavbenik je pričel kopati in graditi, a sledilo je grozno razočaranje! Sama ilovica, močvirna zemlja, vse kar se zgradi, se hoče sproti pogrezniti v mehak temelj. Kaj storiti? Pilotirati ves temelj, da se dobi vsaj trdna podlaga. To pa velja denar. Za pilotiranje se je proračunalo okroglo 80 tisoč kron. Predno pa bodo popolnoma s pilotiranjem gotovi, ni izključeno, da se dovoljena vsota znatno poviša, kajti svet je mehak in požre neprimerno veliko materijala. — Vprašamo: ali ni to vzorno mestno gospodarstvo? O tem seveda »Slovenski Narod« molči in išče drugod dlako v jajcu. A kaj župana Hribarja to briga. Bodo že ljubljanski davkoplačevalci plačali, saj so Ljubljanci dobrovoljni in mirni, v svojo ga župana zaljubljeni ljudje. V zadnjem času so občinske doklade zvišali zopet za 5 odstotkov, tako da plačamo sedaj že 30 odstotkov. Naši magistratovci so priredili v zadnjem času nebroj shodov, kjer so zabavljali čez deželno upravo itd. Da so pa občinske doklade zvišali, tega seveda niso povedali svojim zaljublencem. Nam se zdi, da so bili zadnji shodi prirejeni samo zato, da odvrnejo pozornost ljubljanskih davkoplačevalcev na zvišanje občinskih doklad. Pri tem pa ne bo ostalo, in kakor je povedal v seji občinski svetnik Lenče, mislijo občinske doklade v naši ljubljanski mestni občini kmalu zopet zvišati. — Pazno hočemo slediti vzornemu gospodarstvu naše občinske uprave in poročati širni javnosti o delu župana Hribarja in njegovih svetovalcev.

SACHALIN,

za katerega severno polovico se je pri sklepanju miru v Portsmouthu Witte toliko potezal, je postal baje za Rusijo velika zadrega. Njega vzdrževanje zahteva v gospodarskem in vojaškem oziru tolikih žrtev, da visoko presezajo koristi, ki jih more Rusija pričakovati od te posesti. Zato bi se v Petrogradu na lep način radi iznebili Sachalina in ga proti primerni odškodnini prepustili kakšni tretji vlasti. Njih tozadavne ponudbe so bile v Londonu in Washingtonu baje odklonjene in ostane tako le še Japonska, ki ho seveda rada dobro plačala, da postane lastnica še severnega dela Sachalina.

KRIZA V SRBSKI RADIKALNI STRANKI.

V srbski radikalni stranki je nastala nevarna kriza. Iz stranke so izključili dr. Ilijića, dr. Svinjareva, profesorja Vilića in mag. svetnika Topavića. Izključenci nameravajo ustanoviti mlado-radikalno srbsko stranko.

Književnost.

* »Mentor«. List za srednješolsko dijaštvo. Letnik II. Izšla je 4. številka z naslednjo vsebino: F. S. Finžgar: Študent naj bo ... (Dalje.) — Prof. Fr. Pengov: Jesenski listi. (Dalje.) — Ksaver Meško: Vrnitev. (Božična silhueta.) — Josip Logar: Iz prijateljskega življenja. (Dalje.) — J. Kogovšek: V domovini junakov. (Konec.) — Andrej Uršič: Navod za šahovo igro. (Dalje.) — Drobiž: Potvare rim. Albinizem pri čebelah. Platin. Zakaj lastavice pred dežjem nizko letajo? Voltairjevo slavljeno za časa revolucije. Nekaj o Mozartu. Imenitne knjižnice.

Cerkveni letopis.

c Apostolstvo sv. Cirila in Metoda.

Vse gg. duhovnike, ki so leta 1909 vpisali kaj udov v »Apostolstvo«, nujno prosimo, da odboru takoj naznanijo število udov in določijo prispevke za leto 1909. (Tajnik in blagajnik je dr. F. Grivec, Ljubljana, semenišče.)

Darovi.

III. IZKAZ

za Obrambeni sklad« darovanih rabljenih poštih znamk.

Doposlali so različne znamke: 27. Ivanka Krašna, tobačna tovarna, Ljubljana, 3060. — 28. Neimenovani bogoslovec, Ljubljana, 4532. — 29. Iv. Fatur, Rakek, 1200. — 30. Vladko dr. Peganov, 600. — 31. Neža Šturm, Podgora, p. Gorenja vas, Gor. 206. — 32. Župni urad v Ribnici, 493. — 33. Ivan Vrhovec, uradnik »Gospodarske zveze« v Ljubljani, 1000. — Ivan Lužar, Katol. Tiskarna v Ljubljani, 70. — 35. Mišič Alojzij, Stari trg, 300. — 36. Celovski dijak, Celovec, 3005. — 37. J. Jaklič, Videm pri Dobropolju. — 38. Franc Vovko, kaplan, Vrhnika, 3000. — 39. Katarina Prešeren, Zirovnica, 716. — 40. Fernando Šusteršič, Jalisco, Mexiko, Guadalajara, 300. — Skupaj 19.383. Vseh do danes prejetih znamk pa je 65.121.

× × ×

Oziraje se na to, da je za veliko akcijo narodne obrambe, potreba dokaj gmotnih sredstev, požrtvovalnosti in dela osrednjega odbora, prosimo ponovno vse narodno čuteče somišljenike in somišljenice, da slednjega v vsakem oziru in kolikor moč podpirate. Predsedniki naših društev, mladeniči in dekleta, žrtvuajte malo časa za narodni davek in nabirajte znamke v prid zatiranim bratom!

Prosimo tudi č. gg. predstojnike župnih in drugih uradov, posebno pa samostane — kjer se dobi dokaj stare korespondence, ki je prepuščena že popirnim molom in kjer bi se dobilo dokaj te stvarine — da jo blagovolijo v ta namen pregledati.

Doposlal nam je tudi g. Ferdinand Šusteršič iz Mexike nekaj znamk. Hvala! Upamo da se tudi ameriški Slovenci — kateri se v enakih slučajih pokažejo jako radodarni za brate v stari domovini — prav obilno odzovejo tej prošnji.

Pošiljatve naj se naslovi samo na: Leopold Puhar, typograph, Katoliška tiskarna v Ljubljani.

Po svetu.

Časnikarska stavka v Bolgariji.

Predsednik bolgarskega parlamenta je izdal naredbo, da je časnikarskim poročevalcem prepovedan v zbornici vstop v predsobe in bufete. S tem je časnikarjem onemogočeno, da bi mogli s posameznimi poslanci v zbornici govoriti. Časnikarsko društvo je nato sklenilo, da ne gre nihče več v zbornico in da noben list ne prinese poročila o teku zborničnega dela. Več poslancev je vsled tega interpelovalo in je prišlo do burnih prizorov. Minister Tanek je branil postopanje zborničnega predsednika in večina je preko interpelacije prešla na dnevni red. Časnikarji pa zahtevajo in izjavljajo, da ne odnehajo prej, dokler predsednik ne prekliče svoje naredbe.

Prijeta ponarejevalca bankovcev. V Londonu so pred par dnevi zapri dva človeka, ki sta ponarejala avstrijske denarje. Pri njiju so našli vse stroje, s katerimi se more ponarejati. Kdo sta zločinca, se še ne vé.

Ameriški milijonar obsojen na 15 let ječe. Poroča se iz New Yorka, 4. januarja: Milijonar C. V. Morse, ki je znan pod imenom »ledeni kralj«, in ima imetje 110.000.000 frankov ter je bil načelnik banke, katere skupno imetje znaša 500.000.000 frankov, — je obsojen na 15 let ječe zaradi raznih sleparij. Odpeljali so ga že v kaznilnico v

Atlant, državo Georgijo. Šodnijska razprava zaradi njega se je vlekla več mesecev in Morse je bil prost ves ta čas, ki ga je porabil v to, da je poplačal v svojo obrambo vse dolgeve in uvrstil kredit svoje trdke. Upal je, da bo oproščen. Ali potrditev obsodbe vrhovnega sodišča je strašno razočarala njega in njegovo družino, njegove prijatelje in vse one, ki so verovali v njegovo nedolžnost. Mnogi pa, ki so ga sovražili zaradi njegovih slaboglasnih dejanj, se veselijo, ker je imela boginja pravice tudi za bogataša zaprte oči in je sodila pravično.

Kako postaja najbogatejša žena sveta vedno bogatejša. Ubogi gospoj Harriman, vdovi umrlega ameriškega železniškega kralja, ni mogoče pomagati. Ko je umrl njen mož, je cenila podedovano premoženje na 500 milijonov kron, a je takoj izjavila, da je ni volja upravljati tako ogromno premoženje, da noče imeti priimka najbogatejše žene na svetu ter da hoče del svojih milijonov porabiti na pameten način v splošni blagor. In res je Harrimanova v eni svojih palač pustila napraviti velike pisarne, da bi pripravila vse potrebno za svoja dobra dela. Skoro po celem svetu se je že govorilo o plemeniti vdovi in njeni dobrosrčnosti, ki se bo sijajno izkazala, ko so izvrševalci Harrimanove oporoke dognali, da ne znaša dedščina samo 500 milijonov kron, ampak malenkost 250 milijonov več, torej 750 milijonov. Gospa Harriman je bila skoro neljubo presenečena in je vnovič izjavila, da bo kolikor mogoče dobrodela, samo da se reši grozne preobilnosti, s katero ne vé kaj početi. Pretekli so zopet trije meseci in zgodilo se je nekaj groznega. 750 milijonov, ki so bili naloženi v zanesljivih papirjih in ognjevarnih blagajnah, se je zopet razširilo. Vsled blagostanja, ki vlada zopet na ameriškem denarnem trgu, so se kurzi papirjev zvišali in premoženje uboge vdove je narastlo na 1100 milijonov kron. Predstavljajmo si samo Harrimanovo, ki sedi s svojo hčerjo Mary v biroju in premišljuje, na kak način bi zmanjšala svoje premoženje in če hoče ali noče ima zopet med tem časom 350 milijonov kron več premoženja. In potem naj še kdo reče, da nimajo bogati ljudje nobenih skrbi!

Ruski car na straži. Pred nekoliko časa smo poročali, kako se je oblekel ruski car v obleko priprostega vojaka in šel nepoznan na izprehod, da bi nekoliko spoznal vojaško življenje. Sedaj pa je došla nova vest iz Livadije, ki karakterizuje carja Nikolaja z najlepše strani. V spremstvu svojega pobočnika se je sprehajal car po svojih vrtovih, ko opazi nekega vojaka na straži, ki je tako bljuval kri, da ga ni mogel pozdraviti. Car je takoj poslal svojega pobočnika k stražniku z naročilom, naj ostavi svoje mesto ter naj takoj odide k zdravniku. A stražnik ni hotel oditi, sklicujoč se na prisego, in da hoče raje prej poginiti kot pa ostaviti stražo prej, predno dobi namestnika. Nato pristopi k njemu sam car, pa mu začne dokazovati, da ga njegova prisega veže v prvi vrsti, pokoriti se carju. Nato je zapovedal stražniku, naj mu odda puško in naj nemudoma odide k zdravniku. Vojak se je udal. Tako je car stal nekoliko trenutkov na straži, dokler ni brez sapa priletel častnik, ki je zapovedoval stražam, ter postavil drugega vojaka na carjevo mesto.

Človeška koža in moda. Najnovejša pridobitev ameriške mode in razkošnosti je izdelovanje raznih predmetov iz človeške kože. Tako izdelujejo sedaj že za ženske iz človeške kože ročne torbice, denarnice in druge podobne stvari. Neka ekscentrična Amerikanka si je pustila pred kratkim izdelati v New-Yorku torbico iz človeške kože in sedaj so jo začele posnemati vse elegantne hčere dolarske dežele. Človeško usnje bo tako izpodrinilo goveje, krokodilovo in svinjsko. V Bostonu si je pustila neka dama izdelati celo garnituro iz človeškega usnja, in je vsled tega hitro zaslovela. Najbolj priljubljeno je usnje, ki je prozorne rožnate barve. To usnje se najlažje uporablja, je zelo lepo in je tudi najredkejšje. Pa tudi črna koža se zelo ceni, ker je zelo trpežna, četudi ne tako lepa. Sicer pa ne uporabljajo človeško usnje samo z naravno barvo, kajti iz tega usnja izdelujejo tudi pasove in rokavice, ki jih prebarvajo.

60.242.400.000 sekund. Nekdo je izračunal da je od leta 1. po Kristusovem rojstvu preteklo do 12. ure ponoči 31. decembra 1909. 22.908 mesecev ali 99.607 tednov, 697.250 dni, 16.734.000 ur, 1.004.040.000 minut ali 60.242.400.000 sekund. Vpoštevala so se tudi prestopna leta.

Skupil jo je. V neki šoli na Francoskem vpraša enkrat brezbožen učitelj svoje učence: »Je-li bil Kristus člo-

vek ali žival?« Neki dečko brž odgovori: »Kristus ni bil le človek, ampak tudi Bog; in živalste Vi!«

Vroča voda kakor zdravilo. Neki angleški zdravnik piše: Mali glavobol pojenja takoj ob istočasni aplikaciji vroče vode na tilnik in nogah. V vroči vodi namočena, potem ovita in na želedec položena servijeta deluje skoro v istem hipu proti ščipanju. Skupaj zložena, v vročo vodo namočena in iztisnjena platnena ruta, položena na boleče mesto, pomaga takoj proti zobobolu ali živčnemu trganju.

Zionisti so imeli te dni svoje deveto zborovanje v Hamburgu; udeležili so se ga delegati iz križem sveta. Predsednik svetovne organizacije Wolfsohn je v svojem otvoritvenem govoru poudarjal, da se mora nesprenamljivo ostati pri baselskem programu, ki določa ustanovitev javno-pravno varnega bivališča za judovsko ljudstvo v Palestini. Govorniki so se bavili zlasti tudi s spremembo v Turčiji in s položajem, ki je vsled tega nastal za zioniste. Na zborovanju je vladalo veliko navdušenje.

Ženske na političnem polju v Nemčiji. Na zadnjem shodu zaupnikov Windhorst-Bunda, ki ima nalogo politično vzgajati in izobraževati centromov naraščaj, je bil s 331 glasovi proti 8 sprejet predlog, da se za člane sprejmejo tudi ženske. Enak predlog je zbudil pri narodnih liberalcih v Hamburgu — krah. Liberalci!

Elektro-inženirsko izkušnjo je na berlinski politehniki prestala Rusinja Heinrichsdorf, in sicer z izvrstnim uspehom.

Ženske v obrti. Na draždanski pivovarski akademiji je napravila izkušnjo neka domačinka in takoj nato prevzela vodstvo očetove pivovarne. — V Badnu je lastnica neke pekarnje napravila izkušnjo za pekovskega mojstra z izvrstnim uspehom in si tako pridobila pravico do izučbe vajencev in pomočnikov. — V Hamburgu je neka gospodična dobro prestala izkušnjo za knjigoveškega pomočnika. — V Avstriji bodo odslej vsi obrtno-šolski zavodi ženskam ravno tako odprti kakor moškim. Ta predlog barona Klimburga je centralna komisija za obrtni poduk na Dunaju soglasno sprejela.

Največjo šolo so otvorili v New Yorku. Ima 23 nadstropij in 200 sob za po 50 učencev, tako da lahko šolo obiškuje 10.000 otrok.

Nesreča na Silvestrov večer. Težka nesreča se je zgodila na Silvestrovem večeru v New-Yorku v Martinovem restavrantu. Na veselici so bili zbrani bogati in elegantni ljudje. O polnoči so ugasnili električni razsvetljavo, goreli ste samo dve plinovi svetilki. Naenkrat se je zažgala obleka soprogi znanega milijonarja Ellisa. Nek gospod si je prižgal smodko in je vrgel vžigalico proč, ki je padla na obleko milijonarke in jo zažgala. Gospa je zapazila, da gori, ko je bila že vsa v plamenu. Kričaje vsled bolečin je pobegnila iz dvorane. Gospoda jo je polivala z vodo, ki je bila v posodi za hlajenje šampanjca. Opekla se je zelo in je malo upanja, da okrevi.

Ameriški božični darovi za Evropo. Po neki ameriški statistiki so odpeljali parniki iz New-Yorka kot božične darove 37 in pol milijona kron. Mnogo stotisoč dolarjev je bilo v navadnih pismih.

Tatovi na italijanskih železnicah. Varnost imetja je na železnicah v Italiji zelo majhna. Slučaji, ko je bila oropana prtljaga potnikom, niso redki. Tatovi na italijanskih železnicah morajo biti zelo dobro organizirani in morajo imeti zelo dobre priprave, ker se pri kovčkih, iz katerih so bile razne stvari pokradene, ni poznalo, da bi se jih odprlo s silo. Sedaj se je dogodila na italijanskih železnicah zopet velika tatvina. In sicer je bil okraden perzijski poslanik v Rimu Ibrahim Gafary. Potoval je 23. decembra s svojim sinom iz Rima čez Benetke na Dunaj. Kmalu po dohodu na Dunaj je sprejel poslaničkov sin prtljago in jo pustil prenesti s postreščki v hotel. Tu pa se je opazilo, da je moral kdo odpreti kovčke s posebnimi ključi in jih zopet zapreti nazaj.

Priporočamo našim rodbinam
Kolinsko cikorijo

Ustna voda „Euodin“

Specialiteta za kadičce.

Glavna zaloga:

Lekarna Ub. pl. Trnkozcy v Ljubljani

3427

Cena K 2.—

52-1

lastnik prve in največje slovenske svečarne

v Gorici

ulica sv. Antona štev. 7.

Priporoča prečastiti duhovščini, sl. cerkvenim oskrbništvom in p. n. slavnemu občinstvu čebelno-voščene sveče, zvitke, kadilo, med i. t. d. i. t. d. Kakovost izdelkov in nizke cene izključujejo vsako konkurenco.

3485 (1)

Kašelj**Kaiserjeve**

5500 notarijčno potrjenih spričeval o dobri kakovosti. Zavoj 20 in 40 vin, škaflička 60 vin. dobivajo se v Ljubljani: Lekarne pri „Orlu“, Rih, Sušnik, deželna lekarna pri „Mariji Pomagaj“, A. Leustek, Ubalde pl. Trnkoczy, G. Piccoli, pri Kroni, A. Bohinec, I. Guričič, Metlika, A. Roblek, Radovljica, D. Pirc, Idrija, H. Brilli, Litija, E. Burdich, Sk. Loka, H. Roblek, Trzin, K. Andrijašič in I. Bergmann, Novomesto, K. Savnik, Kranj, J. Močnik, Kamnik, C. Huss, Vipava.

karamelo za prsa s tremi jelkami.

Kontoristinja Slovenka

z lepo pisavo se sprejme takoj. — Mesečna plača 90 K. — Akceptirani gospodični se povrne vožnja za III. razred do Prage. Ponudbe naj se pošiljajo na **Vydrvo** tovarno hranil Praga VIII. 3729 5-1

Stanovanje

z dvema ali tremi sobami, kuhinjo in pritliklinami s posebnim vvhodom se išče za februar, ali pa nemeblovana mesečna soba. Naslov pove uprava. 43 2-1

Na revmi

trganju, podagr. in ischias

bolehaločin naznanim rad zastoj pismeno, kako sem bil ozdravljen svoje mučne bolezni.

Karol Remmel,

3422 6-1 Landsht 238 (Bavarsko).

Za trgovino specerijske stroke se išče **trgovski pomočnik in prodajalka**

Ponudbe na upravništvo Slovenca. 62 3-1

Vino po ceni.

Zakaj kupiti vino v gostilni po 50-80 vinarjev liter, ker se dobi pri Josipu Maljavac, pošta in postaja Roč v Istri, belo in črno (rudeče) franko vsaka železniška postaja na Kranjskem po 22 vinarjev liter in se ga more naročiti tudi samo 56 litrov. 2474 26-1

Učenec

iz poštene hiše, 17 let star, ki je dovršil 4 gimnazijske razrede, želi vstopiti v boljšo trgovino kot vajenec. — Ponudbe njegovemu varuhu na upravništvo „Slovenca“ pod šifro R. 65 2-1

S 1. februarjem se odda

stanovanje

s 4 sobami in pritliklinami. Stanarina 700 K. 42 Kje, pove uprava lista. 3-1

ČEŠKI SALONSKI BRIKETI

se najbolje priporočajo vsakemu ki išče stredilno in zanesljivo dobro kurilo. Dobivajo se le pri J. Paullinu, Nova ul. 3 v Ljubljani. 3725 1

Sprejme se

krojaški pomočnik

fakoj za mešano delo pri

F. Milanu Poljanšk

Dolenji Lošatec. 57 3-1

Za podjetne!

V obljudenem kraju, obližju tovarn in železnične postaje, poleg prometne ceste v vasi stoječa hiša je naprodaj. Poleg hiše je lepo gospodarsko poslopje, obširni prostor in velik vrt; po potrebi tudi njive, gozd in travniki. V hiši se izvršujejo že več let tri obrti; lahko se trgovina, oziroma obrt še razširi, ker je kraj za vsako podjetje primeren. Proda se za nizko ceno tudi na obroke, vsled pomanjkanja delavnih moči v rodbini. Kupec dobi poleg nadaljnega posajnila tudi razvidno sliko. Pismeni oglasi na Ivana Hecek, p. St. Peter, Kranjsko.

Zeleznoto vino

lekarja Piccolija v Ljubljani, c. in kr. dvorni založnik, papežev dvorni založnik, vsebuje za slabokrvne in nerovne osebe, za blede, slabohtne otroke, lahko prebavljiv železnat izdelek. Polovična steklenica K 2-—. Poštni zavoj (3 steklenice) franko zavoj in poština, stane K 6.60. Naročila po povzetju. 3281

Puncetta Pasini

zadošča le 40 gr. na 1/2 litra vrele vode in — najboljši punč — je gotov. Neprimeren glede aroma in okusa. — Prednost ima pred semi pijačami. Priznana najboljša znamka. Povsod uveden. Naročila na izdelovatelja Fausta Pasini, Trident, Tirolsko, ali pa na glavno zastopništvo za Ljubljano in Kranjsko: Janko Traun. 13. 1 3475

50% prihranite

stroškov v gospodinjstvu na mleku, sladkorju in kavi; krl, moč, zdravje do-sežete in ohranite, ako pijete

SLADIN

Kdor se hoče o tem prepričati, dobi vsak 3601 knjižico brezplačno

v lekarni Trnkoczy zraven rotovža v Ljubljani ali po pošti, vsak, kdor po njo piše.

Sprejme se

gospodična

v loterijo in glav. trafiko v Radovljici.

Špiritovi sodi

od finega špirta od 600 do 800 litrov in

vinski hrastovi sodi prav močni,

zanesljivi, se dobijo po nizki ceni pri trvdki

M. Rosner & Co., Ljubljana

295 poleg Koslerjeve pivovarne. (1)

Podružnice

Spljet, Celovec,

Serajevo, Trst

- Delniška glavnica -

- K 3.000.000. -

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani stritar 87a ulica 2

priporoča premese: na kreditne sračke a K 24-—, žreb. 3/1, gl. dob. K 300.000; sračke za uravnano Donave a K 12-—, žreb. 3/1, gl. dob. K 140.000; ljubljanske sračke a K 8-—, žreb. 3/1, gl. dob. K 50.000; 3° zem. kred. sračke a K 8 1/2, žreb. 3/1, gl. dob. K 100.000. Vse 4 promese skupno le 47 kron.

sprejema vloge na knjižice in na te-koči račun, ter jih obrestuje po čistih

1/2%

Izdajatelj: Dr. Ignacij Žitnik.

Tisk: »Katoliške Tiskarne«.

Odgovorni urednik: Ivan Stele.

Zaloga moke Vinko Majdič Kranj

v Ljubljani: Emonska cesta 2, v Siški: Jernejeva ulica 231. Naročila se sprejemajo v obeh skladiščih in tudi v Ljubljani, Dunajska cesta 32.

Telefon št. 165.

KAREL MEGLIC

Telefon št. 165.

3340 lastnik tordke Laurenčič & Domicelj, žitna trgovina. 3-1

St. 19.740.

Razpis.

64 3-1

Za zgradbo:

1. 10 kapnic v občini Velika vas, okraj Kamnik, na 19 760 K
2. novega rezervarja pri obstoječem vodovodu v Strmici, občina Postojna, na 6.760 „
3. napajališča v Volčah, občina Košana, okraj Postojna, na 5 700 „
4. vodnjaka v Gozdu, občina Križe pri Trzinu, na 1.300 „

proračunena dela in dobave se bodo oddale potom javne ponudbene obravnave.

Pismene, vsa dela zapopadajoče ponudbe, z napovedbo popusta ali nadplačila na jednotne cene proračuna v odstotkih, naj se predlože do

12. februarja 1910 ob 12 tih opoldne

podpisanemu deželnemu odboru.

Ponudbe, katere morajo biti kolkovane s kolkom za eno krono, doposlati je zapečatene z nadpisom:

Ponudba za prevzetje gradbe

1. 10 kapnic v občini Velika vas, okraj Kamnik,
2. novega rezervarja pri obstoječem vodovodu v Strmici, občina Postojna,
3. napajališča v Volčah, občina Košana, okraj Postojna,
4. vodnjaka v gozdu, občina Križe pri Trzinu.

Ponudbi mora biti dodana izrečna izjava, da pripozna ponudnik stavbne pogoje po vsej vsebini in da se jim brezpogojno vkloni.

Ravno tako je pri ponudbah za prevzetje rezervarja v Strmici izrečno izjaviti, od kje da hoče ponudnik armature dobaviti.

Razven tega je dodati kot vadij še 50% stavbnih stroškov v gotovini ali pa v pupilarnovarnih vrednostnih papirjih po kurznih cenah.

Za vsako posamezno gradbo je vložiti posebno ponudbo in priložiti poseben vadij. Deželni odbor si izrečno pridrži pravico, izbrati ponudnika ne glede na višino ponudbene cene, oziroma če se mu vidi potrebno, razpisati novo ponudbeno razpravo.

Nacrti, proračuni in stavbni pogoji so na ogled pri deželnem stavbnem uradu v navadnih uradnih urah.

Deželni odbor kranjski

v Ljubljani, dne 5. januarja 1910.

Pristno,
če na
podplatu

1860 10-1

ustanovno

: leto :
a980

Šent Peterburške
ČALOSE
čevlji za sneg „Storm Slippers“.

Vsak dan jih izdelata
tovarna
60.000 parov!

Edini kontrahenti: Messtorff, Behn & Co., Dunaj, I.

Prodaja na drobno v vseh boljših trgovinah za čevlje, gumi in modno blago.

St. 734/pr.

Razpis.

63 3-1

Pri kranjskem deželnem stavbinskem uradu je popolniti več mest

stavbinskih komisarjev in stavbinskih adjunktov

s prejemki VI., oziroma VII. plačilnega razreda, ki so enaki prejemkom IX., oziroma X. činovnega razreda državnih uradnikov.

Tudi se sprejmo stavbinski praktikantje z adjutom letnih 1600 K.

Za napominana službena mesta se zahteva dovršitev tehniških študij in izpitov,

kakršni so potrebni za sprejem na enako mesto v državni stavbinski službi.

Prosilci za eno razpisanih služb predlože naj svoje s krstnim listom ter z dokazili

o usposobljenosti in o znanju slovenskega in nemškega jezika podprte prošnje

do 15. februarja 1910

podpisanemu deželnemu odboru in sicer oni prosilci, ki so že v kaki javni službi, potom predpostavljene oblasti.

V prošnjah je izrečno omeniti, če in kako je prosilec zadostil vojaški službeni dolžnosti.

Deželni odbor kranjski

v Ljubljani, 5. januarja 1910.